Zaterdag 3 Februari 1917. Derde Jaargang Nr. 34 — Prijs : 5 Centiem voor geheel België

Het Vlaamsche Nieuws

Verschijnt 7 maal in de week

ABONNEMENTSPRIJZEN :
Voor één maand 1.75
Voor 3 maand ..... 5.—
Voor 6 maand ..... 10.—
Voor één jaar ..... 18.—

Redaktie, Beheer en Aankondigingen :
ROODESTRAAT, 44
ANTWERPEN

OP OPSTELRAAD :
Raf VERHULST, Dr Aug. BORMS, Alb. VAN DEN BRANDE
Met de vaste medewerking van René de CLERCQ
en Hoogleeraar Dr Antoon JACOB

Elke medewerker is persoonlijk verantwoordelijk voor zijn schrijven, en bindt niet heel de Redaktie.

ANKONDIGINGEN :
Tweede blad, den regel 2.50
Derde id. id. ..... 1.—
Vierde id. id. 0.50
Doodsbericht ..... 5.—

DE OORLOG

OFFICIEELE BERICHTEN

VAN DUITSCHE ZIJDE

DUITSCH AVONDBERICHT

Berlijn, 1 Februari, 's avonds. — Officieel :

Van geen front zijn bijzondere gebeurtenissen gemeld.

WESTELIJK GEVECHTSTERREIN

Berlijn, Vrijdag 2 Januari. — Officieel : Front prins Leopold van Beieren :

Tusschen **Armentières** en **Arras** mislukten talrijke aanvallen van sterke Engelsche verkenningsafdeelingen.

Aan weerszijden van **Arras** en **Somme** heerschte levendige geschutstrijd. In de morgen- en avonduren, levendige bedrijvigheid van onze verkenners, die ten Z.-W. van **Miraumont** en ten N.-W. van **Le Sars** een officier en 12 man uit de vijandelijke loopgraven haalden. Aan den weg **Gueudecourt - Bouiancourt** drongen na sterk vuur de Engelschen ter breedte van een kompagnie in onze stelling. In tegenaanval werd de stelling gezuiverd. Een aantal gevangenen bleven in onze handen.

Front van den Duitschen kroonprins :

Aan de **Combres-hoogte** en in het **Sailly-bosch** keerden aanvalsgroepen uit de stukgeschoten Fransche linies met 20 gevangenen terug.

In de **Vogezen** brachten onze verkenningen 5 Franschen van een tocht mee.

Aan het Noordelijke front in het Westen waren de vliegers zeer werkzaam. Onze eskaders deden in het Engelsche gedeelte van Frankrijk vaststellingen van waarde. De tegenstander verloor in luchtgevechten 17 vliegtuigen.

RUSSISCH- EN ROEMEENSCH GEVECHTSTERREIN

Berlijn, Vrijdag 2 Januari. — Officieel : Ten gevolge van hevige vorst en sneeuwval, geen bijzondere gebeurtenissen.

BALKANFRONT

Berlijn, Vrijdag 2 Januari. — Officieel : De toestand is onveranderd.

VAN OOST.-HONG. ZIJDE

RUSSISCH GEVECHTSTERREIN

Weenen, Donderdag 1 Februari. — Officieel :

Het buitengewoon strenge winterweer verhindert op het geheele Oostelijke front elke gevechtsactie van aanmerkelijken omvang.

ITALIAANSCH GEVECHTSTERREIN

Weenen, Donderdag 1 Februari. — Officieel :

Niets van belang.

BALKANFRONT

Weenen, Donderdag 1 Februari. — Officieel :

Niets van belang.

VAN TURKSCHE ZIJDE

TURKSCHE FRONTEN

Konstantinopel, Woensdag 31 Januari. — Officieel :

Den 29n Januari heeft de vijand op den zuidelijken oever van den **Tigris** de stelling van een onzer bataljons onder vuur genomen en vervolgens een infanterieaanval uitgevoerd. De infanterie, die deze aanval uitvoerde, werd verniedigd, op een gedeelte na, dat ijlings het nabijzenpad koos. Een poging tot omsingeling van onze stelling met een regiment cavalerie, versterkt door twee kompagniën infanterie, werd door ons vuur verijdeld. De volgenden dag heeft de vijand onze stellingen van **Fellahië**, en ten Zuiden van den **Tigris** gedurende vele uren onder zwaar vuur gehouden, waarop wij geenszins het antwoord schuldig bleven.

VAN BULGAARSCHE ZIJDE

ROEMEENSCH GEVECHTSTERREIN

Sofia, Woensdag 31 Januari. — Officieel :

Vijandelijke monitors hebben van het mondt van **Sulina** uit zonder resultaat onze stellingen ten Oosten van **Tulcea** beschoten. Voorts van beide oevers van den **Donau** tusschenpoozend geschutvuur.

BALKANFRONT

Sofia, Woensdag 31 Januari. — Officieel :

Hier en daar ondernemingen van Duitsche en Bulgaarsche patrouilles, die met gevangenen en buit uit de vijandelijke loopgraven zijn teruggekomen.

VAN FRANSCHE ZIJDE

WESTELIJK GEVECHTSTERREIN

Parijs, Donderdag 1 Februari. — Officieel avondbericht :

Behoudens levendige geschutstrijd bij den **Hartmannsweilerkopf** en ten Oosten van **Metzeral**, niets van belang.

VAN ENGELSCHE ZIJDE

WESTELIJK GEVECHTSTERREIN

Londen, Donderdag 1 Februari. — Officieel :

De Britsche stelling benoorden **Beaumont Hamel** is verbeterd.

Ten Zuidoosten van **Neuville St-Vaast** is een geslaagde overval gedaan.

Vijandelijke aanvalspogingen in de buurt van **Grandcourt**, ten Zuidoosten van **Armentières**, ten Oosten van **Ieperen** en in de buurt van **Wytschaete** zijn alle afgeslagen, de laatste met zware verliezen.

De vijandelijke artillerie was bezuiden **Ieperen** bedrijviger dan gewoonlijk.

VAN RUSSISCHE ZIJDE

RUSSISCH GEVECHTSTERREIN

Petrograd, Donderdag 1 Februari. — Officieel :

Onze afdeelingen hebben door een tegenaanval na een heet gevecht de Duitschers uit de schansen gedreven, die ze bezetten den weg naar **Kalantsem** op ons hadden veroverd. Daarna is aan dit front evenals in den sektor Oostelijk van dien weg rust ingetreden, af en toe door geschutvuur verstoord. In dien sector waren de Duitschers in onze stellingen gedrongen, maar het front is weer geheel van vijanden gezuiverd. Onze afdeelingen hebben na een buitengewoon harden strijd, nog verergerd door de felle vorst, en in een atmosfeer van stikgas, hun schansen heroverd.

Onze vliegtuigen bombardeerden de **Bevark-hoeve**, 20 werst ten Noordwesten van **Illoekst**. In die streek heeft een onzer toestellen met een vijandelijk gevocht en het tot een landing in de vijandelijke linies, 10 werst ten Noordwesten van Illoekst, gebracht. Duitsche vliegers bombardeerden de streek van het dorp **Teplya**, 20 werst ten Noordoosten van **Postawy**.

RUSSISCH-TURKSCH GEVECHTSTERREIN

Petrograd, Donderdag 1 Februari. — Officieel :

Aan het heele front houdt de sneeuwstorm aan.

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

ITALIAANSCH GEVECHTSTERREIN

Rome, Donderdag 1 Februari. — Officieel :

De vijandelijke artillerie onderhoudt een aanhoudend vuur in de bergstreek ten Westen van **Garda** en richt schade in de bewoonde plaatsen aan.

Ons geschutvuur heeft troepenbewegingen tusschen **Sarca** en **Etsch**, op den **Pasubio** en in het **Posina-dal** belemmerd.

In **boven-But** heeft het vijandelijk geschut onze stellingen op den **Kleinen-Pal** en den top van den **Chapot** beschoten, doch geen schade aangericht.

Op het front in het **Kustland** is de vijandelijke artillerie erg roerig in de streek van **Görz** en op den **Karst**. Onze artillerie heeft het vuur beantwoord en troepenverzamelingen in de buurt van **Biglin** verstrooid.

Leest vervolg oorlogstelegrammen op de 2de bladzijde.

Een Film per dag

De eerste groote noodzakelijkheid voor een bevolking is *goed water*, dat zal eenieder toegeven.

Ook heeft de Belgische regeering daar steeds ruimschoots voor gezorgd gelijk een goede moeder die haar kinderen van het noodzakelijke voorziet.

De *waterleidingen* of aquedukten waren den roem van het oude Rome en nu nog zijn er in de Eeuwige Stad verschillende bronleidingen, befaamd om haar zuiverheid en die een echt Romein op den smaak zal herkennen en noemen gelijk de oenoloog de wijnen onderscheidt.

Welnu, Vlaamsche Lezer, bekijk het kaartje hierboven : *de stipjes duiden de gemeenten aan die in België van een waterleiding voorzien zijn.*

Sprekend en afdoend, niet waar?

Die witte woestenij boven dat is Vlaanderland ; de dichtbestipte streken zijn de Waalsche provincies... en Brussel!

Hoe eerlijk en rechtvaardig moeder-België haar kinderen bedeelt!

Wilt gij de moederlijke bezorgdheid in cijfers?

De provincie Namen bezit **151** gemeenten voorzien van een waterleiding!

Luxemburg heeft er **109**, enz.

De vier zuiver Vlaamsche provincies, West- en Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Limburg hebben niet elk, maar te zamen **20** waterleidingen!

Dat is de moederlijke, of beter stiefmoederlijke bedeeling die het Vlaamsche volk aan België verschuldigd is.

Die stipjeskaart duidt slechts de waterleidingen aan, doch zij zou nagenoeg het beeld kunnen wezen van de *hulpgelden* die voor gezondmaking verstrekt werden aan de onderscheidene provincies.

Aan de provincie Antwerpen over de jaren 1910, 1911 en 1912 wordt met milde hand toegereikt te zamen de som van **162.764 fr.**, mild, want Oost-Vlaanderen trekt voor hetzelfde termijn slechts **42,265 fr.**

Ga nu naar het Walenland, hier klimmen de cijfers in verhouding met al de overige gunstbedeelingen.

De provincie Namen ontvangt **637,014** frank, doch moet het afleggen bij Luik dat **855,590 fr.** ontvangt.

Vlamingen, wat denkt ge van den Vlaamschen strijd uit een ekonomisch standpunt?

M.

Autonomie of Zelfstandigheid van een Land

De vaste bepaling, de scherpe omschrijving van de beteekenis van een woord is noodzakelijk om niet in den blinde rond te tasten en niet in eindeloos, nadeelig en verlammend gekibbel zijn tijd en zijn geduld te verliezen.

Spraakverwarring is erger voor een bespreking, noodlottiger om tot een overeenkomst te geraken, dan de hevigste botsing van tegenovergestelde meeningen.

Een vraag van groot gewicht is thans deze :

Wat willen de Vlamingen die de autonomie of zelfstandigheid voor Vlaanderen eischen?

Het uitheemsche woord *autonomie* komt van twee Grieksche woorden : *autos*, zelf, en *nomos*, wet, dus een land dat de vrijheid geniet zijn eigen wetten te maken. Dit volgens de etymologie.

Doch de woorden hebben een bepaalde beteekenis die door het gebruik is vastgesteld. *Sophisme* komt van Sophia, wijsheid, en 't drukt juist het tegenovergestelde uit, namelijk een drogrede, een *on-wijze* rede.

Zoo ver is 't wel niet met *autonomie* ; maar de eigenlijke beteekenis er van staat glad tegenover die van *onafhankelijkheid*.

De « N. R. C. » deed het nog opmerken ter gelegenheid van de nota van Wilson waar deze van een *onafhankelijk* én *zelfstandig* Polen gewaagt.

De « Rotterdammer » antwoordt daarop : Indien Polen *onafhankelijk* wordt heeft het geen *autonomie* meer van doen. Deze is in de onafhankelijkheid opgeheven.

« Autonoom beteekent een zelfbesturend deel van een anderen Staat. »

Autonomie of zelfstandigheid voor Vlaanderen eischen beteekent dus een *zelfbesturend deel worden van den staat België*.

Laten wij daarover niet beginnen te vitten, 't ware louter tijdverlies want het woord is duidelijk omschreven en heeft een zeer vaste beteekenis.

België weze onafhankelijk ; Vlaanderen zij autonoom in België.

L.

DAGELIJKSCH NIEUWS

TREINEN NAAR BRUSSEL. — Zie op onze derde bladzijde de nieuwe uurtabel der treinen Antwerpen-Brussel en terug, zooals ze vastgesteld is sinds 1 Februari.

De trein die onze vrienden dus Zondag moeten nemen vertrekt om 8.01 uur (Toruur), Middenspoorhalle.

DE HEER L. DE BROUCKÈRE EN DE INTERNATIONALE. — De heer de Broukère verdedigt in « L'Indépendance Belge » de Internationale tegen de verwijten door den heer Flor. Burton, der Antwerpsche pers, ertegen gericht omdat zij haar streven tot internationale verbroedering voortzet.

« Indien zulks verboden is, zoo schrijft de heer de Brouckère, waarom richt de heer Burton zijn verwijten niet tot de regeeringen der Geallieerden? Hebben regeeringen zelf onlangs niet te kennen gegeven dat zij de vorming van een bond van naties, waarin alle landen gelijke rechten zouden hebben, als haar voornaamste oorlogsdoel beschouwen? Is dit denkbeeld niet door al hare volkeren toegejuicht geworden? Is hetzelve niet de formule zelf van de Internationale? Zullen wij, socialisten, er aan verzaken, op het oogenblik dat zij zich aan alle geesten opdringt?

De Arbeiders-Internationale is de eerste stap geweest naar de juridische organisatie der wereld in een ontzaglijk organisme, waaruit de oorlog zal gebannen zijn. Zouden de arbeiders zich van elkaar moeten verwijderen op het oogenblik dat de meest gezaghebbende stemmen aankondigen dat de naties zich gaan vereenigen? Gelooft de heer Burton dan werkelijk dat, na de huidige krisis, niemand meer in betrekking zal komen met degenen die thans onderdanen der Hohenzollerns of Habsburgers zijn? Gelooft hij dat de banden door den godsdienst gelegd verbroken zullen worden, evenals de financieele banden? Dat de banken, fabrieken en ondernemingen der Geallieerden geene klienten meer zullen hebben in Duitschland? Dat niets meer zal verkocht of gekocht worden tusschen de twee mogendhedengroepen die thans tegenover elkaar staan? Gelooft hij misschien dat er in plaats van Centraal Europa nog slechts een soort donker hol zal bestaan, waaruit geen klank meer zal vernomen worden?

DE GENEESKUNDIGE SCHOOLINSPECTIE. — In een groot aantal plaatsen des lands brengt het in krachthouden der voorschriften van de schoolwet, wat betreft de verplichting voor alle gemeenten de geneeskundige schoolinspectie te organiseeren, de leden van de faculteit in beweging, welke wenschen deze officieele functies uit te oefenen. Inderdaad moet de in uitvoering der wet gemaakte verordening, in den loop van het tegenwoordig schooljaar, haar gevolgen doen voelen.

Door het instellen van een geneeskundige inspectie, heeft de wetgever de gezondheid der kinderen willen behoeden en tegelijkertijd de besmettelijke ziekten voorkomen, die zich zoo gemakkelijk in de scholen uitbreiden.

Iedere leerling zal aanleiding geven tot het opmaken van een « gezondheidskaart » op dewelke zullen worden vermeld alle inlichtingen, die van belang zouden kunnen zijn bij de lichamelijke, verstandelijke of zedelijke vorming van het kind. Er zullen aan toegevoegd worden alle bijzondere dokumenten betreffende den leerling, d. w. z. de verklaringen van den huisdokter, de bijzondere rapporten, enz., het geheel zal het « gezondheidsdossier » van den scholier vormen. Het spreekt van zelf — dit om de families gerust te stellen — dat alle verzamelde aanwijzingen omtrent de gezondheid der kinderen of van hunne naastbijstaanden, streng vertrouwelijk moeten blijven. Alle personen, die zullen medewerken aan den dienst der geneeskundige schoolinspectie zullen door den beroepseed gebonden zijn.

Het bestuur van het lager onderwijs in het Ministerie van Kunst- en Wetenschap, heeft reeds mededeeling ontvangen van de benoeming of de aanvaarding van een groot aantal praktizijns door de bevoegde Gemeentebesturen en in het algemeen mag men aannemen, dat de de dienst der geneeskundige schoolinspectie in het meerendeel der gemeenten begint te werken.

VOOR DE BELGISCHE GEINTERNEERDEN IN ZWITSERLAND. — Hoe is aan Belgische schilders dat de eer te beurt gevallen is te Bern de permanente tentoonstelling in te wijden, welke is georganiseerd door de sektie van onderlinge hulp aan artisten, gesticht door het bureel van ondersteuning aan de krijgsgevangenen. Beperkte tentoonstelling daar het lokaal alleen maar plaats biedt voor een klein aantal werken, doch wel gekozen en genoegzaam afwisselend om van de Belgische school een aantrekkelijk overzicht te geven.

Onder de tentoonstellers vermelden wij de heeren Leon Frederic, Alf. Verhaeren, C. Verstrate, H. Cassiers, M. Haegemans, F. Smeers, R. Pinot, G. M. Stevens, Ramah, Camille Lambert, F. Toussaint, A. Marcette, L. Cambien, M. Putsaye, M. du Monceau, J. Cambier, H. Pirenne, Képenne, enz.

De opbrengst is bestemd om de ellende te verlichten der behoeftige gevangenen die niet, zooals veel andere, het geluk gehad hebben in Zwitserland weer op hun verhaal te kunnen komen van de ontberingen, die zij geleden hebben of van de ziekten, welke hun organisme geschokt hebben. Het cijfer dezer laatsten is in den laatsten tijd eenigszins toegenomen. De Belgische geïnterneerden, verdeeld over verschillende kantons der Confederatie, zijn op het oogenblik ten getale van 2000 ongeveer.

VOOR HET AANKWEEKEN VAN DEN VEESTAPEL. — De staatslandbouwkundigen belast met het toezicht op de mannelijke teeldieren, hebben eveneens opdracht te onderzoeken op welke wijze aanspraak kan gemaakt worden op de toelagen, die verleend worden met het oog op de bewaring dezer dieren. Het bedrag dezer toelagen komt bepaald te worden als volgt : voor stieren met minstens 4 tanden, 100 fr. ; voor stieren met minder dan 4 tanden, 50 frank ; voor beeren, 25 frank ; voor bokken, 15 frank. Deze toelagen worden aan belanghebbenden overhandigd door tusschenkomst der provinciale landbouwafdeelingen. De aanvragen moeten ingediend worden en onderzocht door de gewestelijke federaties der verschillende bonden, waar deze bestaan. Men heeft opgemerkt dat de gemeenschappelijke aankoop van stieren, beeren en bokken het meest in praktijk is in de gewesten van kleine kulturen en dat deze schikking zeer gunstige uitslagen oplevert. De regeling is praktisch en eenvoudig en kan gemakkelijk ook in andere streken worden toegepast. Het is dan ook in dezen geest dat het departement van landbouw een propaganda-tocht ondernomen heeft die tot gunstige uitslagen heeft geleid.

Iets voor iederen dag

Duitschland en Engeland

Ik heb een Vlaandersche kennis gehad die met één spreuk altijd en in alles gelijk kreeg en 't gewaagde van elke bewering te niet deed. Dat tooverwoord was : *of tenware!*

— Lowietje, zal 't over blijven?

— 'k Peis wel... of ten ware dat 't zou regenen!

Lowietje was duivenmelker en had er kennis van.

— Lowietje, is dat een duiver?

— Ja 'k, 'k peis wel... of ten ware het een duivin zou zijn!

We dachten aan Lowietje nu we onzen eigen gedachtengang volgden ter gelegenheid van de Duitsche verklaring over de verscherping van den duikbootoorlog.

Wat een bliksem over Europa en wat een donderslag! Nu gaat het los voor goed... of ten ware er schielijk meer gezond verstand over het verdwaasde menschdom vaardig werd en de vredezon plots den ijselijken orkaan kwam verdrijven.

Dat schouwspel hebben wij, bewoners van de linker Scheldeboorden, dikwijls kunnen gadeslaan. De hemel vol dondertorens ; een dreigend zwerk, donker met somber vuur doorlaaid ; de vogels die schuw en schichtig onder de ozing een schuilhoek zoeken... maar 't ongeweerte dat den stroom niet over geraakt ; de Schelde, die de toovermacht schijnt te bezitten, de legerscharen van den aanrukkenden storm te verstrooien.

Ondanks alles blijven wij optimistisch en willen nog gelooven dat Europa het allerijselijkste zal verhoeden door een greintje menschlievendheid, gezond verstand en begrip van 't ware eigenbelang.

Duitschland deed vredevoorstellen ; de Entente verwierp ze smadelijk ; Wilson gaf er het groot gewicht aan van Amerika's invloed ; en nu zegt Duitschland : « Wij zullen dan voortvechten tot het bittere einde! Gij wilt ons uithongeren ; wij zullen tegenover u hetzelfde wapen gebruiken! » en Duitschland jubelt omdat de wereldoogst van graan slecht is, omdat de steenkoolkwestie zich nijpend doet gevoelen in de Entente-landen en de scheepsruimte allen toevoer vermindert.

Nu zullen de duikbooten beproeven ook Engeland, Frankrijk en Italië, niet door het geweld der wapenen in ridderlijken strijd, maar door den nood van grijsaards, vrouwen en kinderen, van niet-kombattanten, tot overgave te dwingen!

Hoe is dit mogelijk in de Twintigste Eeuw? Wij keeren terug tot de wijze van oorlogvoeren uit de tijden van Nabukadnezar en Kambyses!

Toen de oorlog losbrak, was geen enkel mogendheid bereid noch berekend voor den ontzaglijken wereldstrijd.

Frankrijk riep dat het alleen Duitschland kon verslaan! Rusland wierp zijn miljoenenlegers — het sprak van 22 miljoen soldaten — in de weegschaal, doch de beruchte pletrol of stoomwals werkte achteruit en legde Polen en Koerland plat.

Twee landen meenden dat ze vaardig waren : Duitschland te land en Engeland op zee.

't Was waar, doch daarom juist de strijd tusschen den walvisch en den olifant, beide machtig, doch ongenaakbaar voor elkander.

La fonction crée l'organe, de verrichting schept het werktuig, zegt het Darwinism. De walvisch kreeg voeten om zich te land te bewegen ; de olifant vinnen en kieuwen : hij zwom en leefde onder water. Engeland riep heel zijn volk onder de wapens en sprak van 5 miljoen soldaten ; Duitschland bewoog zich vrij op zee met zijn duikbooten.

Na twee en een half jaar schijnt de oorlog eerst voor goed te zullen losbranden. De inzet is de ondergang van volkeren.

De Entente komt er vrijmoedig voor uit in haar laatste nota : het wil Duitschland aan ketenen vastleggen ; het wil de landen der middelmachten uiteenrukken; Turkije moet uit Europa over den Bosporus worden gegooid en Konstantinopel, dat sinds bijna vijf eeuwen — van 1453 — tot den Islam behoort, moet eigendom worden van het kristelijk Rusland.

Wij zijn dus verre van het grondbeginsel der vrije nationaliteiten : alles luidt inlijving en onderjukking.

Duitschland, bij monde van Hindenburg en Bethmann-Hollweg, beweert nu op enkele maanden den oorlog een beslissing te geven te zijnen gunste.

Woorden blijven woorden in den oorlog, doch het lot van Roemenië bewijst wat een machtige inrichting, ten dienste van ontembare wilskracht vermag.

Wat zal het lot zijn der overwonnen volkeren, en wij denken aan België, indien ook deze profecie eens werkelijkheid werd?

Nogmaals krijgt ons land een bijzondere vernoeming in de nota, die Duitschland op 31 Januari aan Amerika stuurt:

« Wat inzonderheid België aangaat, » dat zich vanwege de Vereenigde Sta» ten in warme genegenheid verheugt, » de rijkskanselier *had* enkele woorden » te voren verklaard, dat de inlijving » van België nooit in Duitschland's be» doeling gelegen heeft... »

Die *had* klinkt reeds in den verleden tijd. Het uitvechten van den oorlog, tot een der partijen, de vredesvoorwaarden willekeurig kan opleggen, doet ons ten allerminste één kans loopen, waar we volstrekt niet op uit zijn.

Genegenheid van Amerika en sympathie van heel de wereld! Daar is een volk vet mee! Zou er ooit méér algemeene genegenheid en sympathie in de wereld hebben bestaan dan voor Transvaal? 't Is de eenigste maal, sinds een halve eeuw, dat Duitschland en Frankrijk het op één punt eens zijn geweest: ze wedijverden om hun geestdriftige genegenheid aan de Boeren te betuigen en Parijs, dat altijd het uitbundigst weet te zijn, won het pleit. 't Mocht onze taal- en stamverwanten wat baten!

Het zegevierend geweld deed met Transvaal en Oranje-Vrijstaat net wat het wilde en dat 27.000 vrouwen en kinderen, van ellende en ontbering omkwamen in konsentratie-kampen, verwekte ontzaglijk medelijden, doch deed de wapens uit de handen vallen van de Boeren.

Zal ook deze oorlog met hetzelfde wapen worden geslecht?

Wilson gaf talrijke, doorslaande redenen op waarom de wereldoorlog, wilde hij tot een duurzamen vrede lijden, niet met de zegepraal van een der partijen eindigen mocht, doch onbeslist diende te blijven.

Hij vergat er één. Zooals nu ons tranendal onbewoonbaar is van wilden haat en wraaklust, zoo zou, indien één partij het won, de wereld vergiftigd worden door het gesnoef en gesnork, de grootspraak en het leedvermaak, de roes van willekeur en verdrukking vanwege den overwinnaar.

Wij begrijpen zeer goed dat Engeland de wonderbare en eenige kans om Duitschland van de wereldmarkt en van de zeeën te verjagen, niet laat ontsnappen. Het heeft de halve wereld tot zijn rechtstreeksche of onrechtstreeksche bondgenooten. Indien België nog doorvecht is het niet voor zichzelf want het werd onafhankelijkheid toegezegd en de kwestie der vergoedingen, waarop het recht heeft, hoe hoog het zijn eischen ook mocht stellen, zou geen onoverkomelijke hinderuis zijn.

Wij zeiden het reeds: Engeland kon bedingen dat Duitschland zooveel zou geven aan België als Engeland zelf aan Griekenland. Het rijke Engeland kan dus naar willekeur het cijfer in de hoogte drijven en er twee volkeren goed laten bij varen.

Maar 't is een veeg teeken voor ons als de oorlog uitgevochten wordt en er een overwinnaar komt die eigenmachtig de wet stelt.

Nu schijnen al de volkeren er toe besloten het vernielings- en uithongeringswerk tot het uiterste te drijven.

De vrede is dus nog ver van kant en 't bitterste moeten we nog smaken, het ergste aan den lijve voelen. Wat verwikkelingen er zich kunnen voordoen kan niemand gissen, maar nu de zaak met Griekenland geregeld is zou Holland aan de beurt kunnen komen.

Of ten ware... de enkele staatslieden, die de volkeren vertegenwoordigen, tot een beter inzicht zouden komen.

Wij hopen het nog altijd, want een spel waarbij eenieder verliezen moet, is bedodderswerk.

LUC.

DE OORLOG

TELEGRAMMEN

De onbeperkte duikbootoorlog

Duitsche persstemmen

Berlijn, 1 Februari. — Wolff schrijft in het « Berliner Tageblatt »:

Niets kan vuriger worden verlangd, als dat Engeland door het gebruik van dit wapen tot vrede geneigd zal worden gemaakt.

De neutralen, zoo schrijft de « Vorwärts », zullen zich afvragen, waar hun belangen zijn. Laten zij bedenken, dat een volkomen verplettering van Duitschland ook niet in hun belang is, en dat zelf als zij, een andere meening hebben, hun deelneming aan de vijandelijke coalitie toch niet afdoende zou zijn om zoo'n nederlaag van Duitschland te bewerkstelligen.

Wij willen vrede, in het bijzonder willen dat de Duitsche sociaal-demokraten. Deze kan niet door physieken druk op Duitschland, maar alleen door moreelen druk op de tegenstanders van Duitschland worden uitgewerkt.

Berlijn, 1 Februari. — De « Tägliche Rundschau » spreekt van een maatregel die ernstige gevolgen kan hebben.

Wij weten niet hoe de onzijdigen, en vooral Amerika, hem zullen opnemen; maar ook voor 't geval het dezelfde houding aanneemt als tot dusver, is er geen terugkeer meer mogelijk. Wij hebben lang genoeg met gebonden handen gevochten. Thans, nu ons de vijand naar het leven staat, willen wij onze beide handen met alle ons ten dienste staande middelen gebruiken.

De « Post » schrijft: Wij moeten ons wachten voor lichtvaardige onderschatting van den arbeid van hen, die in Amerika de stemming tegens ons bewerken. Maar wij weten ook, dat lang genoeg overwogen is en dat wagen alleen kan helpen.

Keulen, 1 Februari. — De Berlijnsche korrespondent van de « Kölnische Zeitung » schrijft: Thans wordt met den ongebreidelden duikbootoorlog 'n nieuw hoofdstuk van den oorlog geopend, dat na rijp beraad op grond van de adviezen van de toongevende vakmannen op het juiste oogenblik en met voldoende krachten onder de geestdriftige instemming van alle Duitschers beginnen zal. De algemeene militaire toestand en de ekonomische toestand van de wereld, de buitengewone versterking van onze middelen voor dezen tak van oorlogvoering zoowel ten aanzien van het materieel als van het personeel — dat alles geeft den vakmannen het recht om te zeggen, dat de nieuwe strijdwijze in het volle besef van de zekerheid van succes ingeleid wordt. De afsluiting treft Engeland, Frankrijk en Italië, onze Oostenrijksch-Hongaarsche bondgenoot biedt actieve hulp met zijn schitterend beproefde krachten. Aan de onzijdigen wordt een veilige weg buiten het afgesloten gebied geboden. Amerika heeft ook een veilig reizigersverkeer met bepaalde Engelsche havens tot zijn beschikking. Alles is overwogen en in kalme voorbereid, alle bedenkingen zijn door strenge zakelijkheid terzijde gesteld.

Keulen, 1 Februari. — De « Kölnische Zeitung » schrijft in een hoofdartikel, getiteld: Duikbooten naar buiten!: Blijft Amerika den weg getrouw, dien het sedert zijn vorige nota-wisseling met ons heeft ingeslagen, dan moet het ons thans toegeven, dat wij de vernietigingszucht van onze vijanden, die alle menschelijkheid tart en ook de plechtig verkondigde idealen van Amerika met voeten treedt, beantwoorden met alle middelen, tot welker gebruik wij reeds lang gerechtigd waren, maar die wij slechts, om Amerika's belangen te ontzien, niet gebruikt hebben. Mocht Amerika tegen de verwachting in een andere beslissing nemen, dan zou ook dat aan ons optreden niets kunnen veranderen. Treden er nieuwe vijanden tegen ons op, dan is ook ons zwaard scherper geworden. De onzijdigen mogen kleur bekennen, wanneer menschelijkheid en vrijheid meer zijn dan schoone frazen. Wie zich aan de zijde van uitroeiing en knechtschap plaatst, mag zich niet verbazen, wanneer hij door onze slagen mede getroffen wordt.

De Engelsche pers

Londen, 1 Februari. — De « Daily News » zegt in een hoofdartikel, getiteld de Zwarte Vlag: De neutrale mogendheid, waarbij beide groepen van oorlogvoerenden het naast betrokken zijn, is Amerika. Het zou verrassend zijn, als Amerika onverschillig zou blijven tegenover Duitschland's onderneming van een nieuwe loopbaan van schanddaden. Het aarzelen van het Amerikaansche ministerie van buitenlandsche zaken, in zijn onderhandelingen met Berlijn over de duikbootmisdaden, moet ons niet blind maken voor het feit, dat er nog een lange en onvereffende rekening is. Amerika's standvastige houding in zake het wapenen van koopvaardijschepen, is een bewijs van zijn besluit, om in elk geval, dat zich voordoet, tegen de duikbooten te beslissen.

De « Daily Mail » keurt in het bijzonder de bedreiging van de geallieerden, dat zij onverwijld vergeldingsmaatregelen zullen nemen, goed.

Uit Spanje

Madrid, 31 Januari. — In de Duitsche nota die aan de regeering overhandigd is, wordt gezegd dat Duitschland en Oostenrijk, wegens het verwerpen van het vredesaanbod door de entente, nu onzijdigen handel met de bondgenooten volstrekt verbieden. Zij zullen alle schepen torpedeeren zonder ontzag voor vlag of lading. Aan alle schepen wordt vijf dagen tijd gegeven om naar onzijdige havens terug te keeren. Het nieuws heeft geweldig opzien gebaard.

Oostenrijksche persstemmen

Weenen, 1 Februari. — Het « Fremdenblatt » schrijft naar aanleiding van den begonnen verscherpten duikbootenoorlog: De centralen willen, voor zoover dit slechts even met hun zelfverdediging vereenigbaar is, den onzijdigen staten oorlogsleed besparen, de entente daarentegen kondigt juist thans de blokkade van onzijdige Noordzee-kusten af, waardoor de voortzetting van den oorlog voor de onzijdigen een kwelling wordt. De neutralen verlangen vurig naar den vrede, die hen van een vreeselijken druk zal bevrijden. Dezen vrede bevorderen wij ook voor hen, als wij thans het sterkste middel gaan aanwenden tegen de mogendheden, die ter zee een schrikbewind uitoefenen. Wij hebben lang gewacht met ons besluit, om tot den verscherpten duikbootoorlog over te gaan, doordat wij steeds hoopten, dat een uitweg zou kunnen worden gevonden. Wij hadden ons bereid verklaard, vrede te sluiten op grondslagen, die ook met de rechtmatige belangen van de vijandelijke landen vereenigbaar waren. Het antwoord was een hoonende weigering en daarop volgde, als antwoord op Wilson's uitnoodiging, een lijst van voorwaarden, die een spotbeeld van zijn idealistisch toekomstbeeld is, voorwaarden die verplettering van Oostenrijk-Hongarije, verdeeling van Turkije, berooving en verbrokkeling van Duitschland, verkleining en verlaging van Bulgarije tot een vazalstaat insluiten.

Deze ongehoorde eischen zouden de middenrijken hebben moeten verwerpen, ook als de vijandelijke troepen ver binnen hunne grenzen hadden gestaan; nu zij echter zijn gesteld, ofschoon wij integendeel op alle gevechtsterreinen zegevierend zijn vooruitgekomen, is het duidelijk dat het wapen, waarmede de Entente haar veroveringsprogram hoopt te kunnen doorzetten, de honger is. Met afsluiting en uithongering wil de Entente in haar geest wereldgeschiedenis maken. Tegen dit misdadige plan hebben wij onzen wil tot den uitersten weerstand gesteld, door een nietsontziend offensief onder water. Daar men ons dood wil laten hongeren, maken wij ons op om den vijand zijn levensbronnen af te snijden.

Uit de Vereenigde Staten

New-York, 1 Februari. — De Washingtonsche korrespondent van de « Associated Press » seint: Na een urenlange bespreking tusschen Wilson en Lansing is meegedeeld, dat de regeering ten aanzien van de duikbootkrisis al tot een stap is overgegaan, maar de aard daarvan is niet nader aangeduid.

De indruk in Nederland

Uit Amsterdam meldt men aan de « N. R. C. »:

De indruk, welke de door Duitschland aangekondigde verscherpte duikbootoorlog onder de Amsterdamsche reeders gemaakt heeft, kan aldus worden samengevat, dat er een groote mate van onzekerheid door geschapen wordt. Men wacht de mededeelingen af, welke de regeering in de hedennamiddag te 's-Gravenhage te houden conferentie met de directies der groote stoomvaartmaatschappijen zal doen. Het hangt er nu van af, of onze regeering op grond van een nadere toelichting door de Duitsche regeering van haar standpunt ten aanzien van de neutrale scheepvaart geruststellende verklaringen kan afleggen en en veiligen weg kan aangeven. In de Amsterdamsche scheepvaartkringen wisselde, in verband hiermede, vandaag optimisme en pessimisme elkander dan ook af.

Intusschen is het wel teekenend voor de stemming, dat de directie van een groote stoomvaartmaatschappij als de Nederland, die met den Rotterdamschen Lloyd de verbinding met Indië onderhoudt, de vaart « dicht gestopt » achtte.

De gevaarlijke zônes, aangegeven onderscheidênlijk door de Engelsche admiraliteit en de Duitsche regeering, liggen — zoo zeide ons het lid van de directie der maatschappij, met wien wij een onderhoud hadden — tegen elkander aan en laten niet voldoende doorgang voor de vrije neutrale vaart.

De directie van de Nederland zou dan ook, afgescheiden van het regeeringsverbod om uit te varen, voorloopig haar gereed liggende schepen hebben vastgehouden. De vrachtschepen « Batjan », « Boeroe », « Banka » en « Riouw », waarvan er twee ten behoeve van de Nederlandsche regeering zouden varen, blijven dan ook in de haven. De « Grotius » — dit moge hieraan worden toegevoegd — wordt terugverwacht uit Indië vóór den 5den dezer, dit is dus vóór het verstrijken van den termijn, welken Duitschland voor de thuisvarende neutrale schepen in acht zal nemen.

Onze zegsman wilde niet verhelen, dat hij dezen maatregel van de Duitsche regeering schat als den ernstigsten, tengevolge van den oorlog, die ons land sedert Augustus 1914 getroffen heeft, omdat daardoor de aanvoer van de noodzakelijkste levensbehoeften van overzee geheel op losse schroeven wordt gezet.

Ook de meer optimistische elementen verklaarden ons trouwens, dat zij er ook zonder het verbod van de regeering, niet aan gedacht zouden hebben, vandaag hun schepen te laten vertrekken.

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

Duitsche bladen vernemen een merkwaardige uitlating van de « Popolo d'Italia ». Ze vindt, dat de Entente aan den oorlog zoo spoedig mogelijk een einde dient te maken. En wel Frankrijk en Italië in de eerste plaats, want Frankrijk heeft geen mannen meer en Italië heeft financieele moeilijkheden. Rusland en Engeland beschikken daarentegen over ontelbare manschappen en geweldige geldmiddelen. De Entente moet dus onvoorwaardelijk ten spoedigste overwinnen. Dit is echter alleen door een offensief te bereiken. Wie tegenover het aangeduide grootste gevaar tegen den oorlog intrigeert en de stemming van leger en volk zoodoende bederft, pleegt verraad. Dit geldt inzonderheid voor die parlementaire partijen en ongeordende groepen, die in de wandelgangen van Montecitorio heimelijk voor den vrede werken, maar feitelijk den vijand in de kaart spelen.

IN DE LUCHT

Berlijn, 1 Februari. — Den 30sten Januari heeft sneeuwjacht de werkzaamheid van vliegers aan het Westelijk front overal gehinderd. Nochtans deden onze vliegers vele verre vluchten. Zij wierpen in den nacht van 30 Januari op het station Albert en de belangrijkste kampen van Vieucourt, Cappy en Bray, alle aan de Somme, 30.000 (?) en in den nacht van 31 Januari op de stations Guilancourt en Herleville 300 kgr. bommen. De vijanden hebben bij Ham en Nesle zonder uitwerking bommen geworpen.

Aan het Oostelijk front ondersteunden onze vliegers de aanvalsbeweging van de Duitsche troepen met succes. Bij helder vriezend weer hebben onze vliegers op een smal front over de 50 verre vluchten gedaan. Zij namen met waargenomen succes tal van batterijen onder vuur. Ofschoon de koude in de hooge luchtlagen tot 40 graden onder nul daalde, lieten wij in vele vluchten op de gasfabrieken van Riga alsmede vijandelijke stations en kampementen 900 kgr. bommen vallen. Een vijandelijke afweerbatterij is door den koenen aanval van een vliegtuig tot zwijgen gebracht. Van de Russen vertoonden zich heel den dag langs het gansche front maar twee vliegtuigen ver achter hun linies.

TERUGKEER VAN SASONOW IN HET KABINET

« Corrière della Sera » vernoemt uit Rome dat de heer Sasonow, wiens benoeming tot gezant te Londen onlangs gemeld werd, teruggeroepen is geworden om een gewichtig ambt in het kabinet te bekleeden.

ONTPLOFFING TE HAZEBROECK

« Petit Parisien » meldt dat in eene fabriek van oorlogsmateriaal te Hazebroeck eene waterstof-gasontploffing heeft plaats gehad. In het gebouw waren ongeveer 40 werklieden werkzaam. Verschillende dezer werden gedood en een groot aantal zwaar gewond.

DE GREGORIAANSCHE KALENDER IN TURKIJE

Konstantinopel, 30 Januari. — Naar gemeld, heeft de Kamer het wetsontwerp tot toelating van de Westersche tijdrekening in het officieel gebruik aangenomen. Dit is echter geschied onder het voorbehoud, dat de Hedzirakalender gelijk vroeger voor godsdienstige aangelegenheden verplicht blijft. De 6de Februari oude stijl zal dus de 1ste Maart nieuwe stijl zijn.

UIT ENGELAND

De « Westminster Gazette » schrijft: Engeland moet vier vijfden van zijn levensmiddelen over zee aanvoeren van plaatsen, die dikwijls duizenden mijlen ver weg zijn gelegen en waarvan er vele en daarbij ook sommigen der belangrijkste zelf bij den oorlog betrokken zijn of zwaar daaronder lijden. Zelfs in vredestijd, als het enorme, ingewikkelde raderwerk van den internationalen handel schijnbaar zoo gemakkelijk werkt als een goed geregeld uurwerk, is de voorziening in de levensbehoeften van 45.000,000 menschen een geweldige taak, die alleen met behulp van een merkwaardige organisatie kan uitgevoerd worden.

Het is gemakkelijk na te gaan, waar de thee, koffie of cacao o. s. vandaan komen: Indië, China, Brazilië of West-Indië. Tarwe komt uit Canada, de Vereenigde Staten, Argentinië, Chili, Australië, Indië, Rusland, Roemenië of de overige graanverbouwende landen; boter uit Denemarken, Frankrijk, Zweden, Nederland, Rusland, de Vereenigde Staten en Canada in het eene seizoen en uit Australië en Argentinië in het andere; spek hoofdzakelijk uit Denemarken, de Vereenigde Staten, Canada, Nederland, Rusland, Zweden en Servië; eieren uit Denemarken, Nederland, Frankrijk, Duitschland, Spanje, Oostenrijk, Italië, Rusland, Aziatisch Turkije, Egypte en Marokko; vleesch, bevroren en in blik, ham, varkensvleesch, gevogelte, wild, konijnen, visch, kaas, margarine, suiker, jams, specerijen, groente, fruit — dit alles moet uit alle werelddeelen worden aangevoerd.

De totale invoer in het Vereenigde Koninkrijk bedroeg in 1913: aan tarwe 105,678,000 centenaar, boter 4,139,000 centenaar, spek 4,857,000 centenaar en eieren 1,589,594,000 stuks. Deze getallen zullen wel voldoende zijn, zegt de « Westminster Gazette », om te bewijzen, dat de voeding van 45,000,000 menschen een moeilijke zaak is en dat iedere storing van den aanvoer onmiddellijk een zeer merkbaren invloed heeft op de prijzen.

HET BELGISCHE LEGER

Havre, 1 Februari. — Bij koninklijk besluit zijn aan de divisie- en korpsstaven officieren-vertalers toegevoegd, om de orders in het Vlaamsch te vertalen.

TER ZEE

Petrograd, 1 Februari. — Officieel: In de Zwarte Zee hebben schepen van ons aan de kust van Klein Azië drie motor- en twee andere schoeners beslagtigd en opgebracht.

LLOYD GEORGE EN DE LIBERALEN

Londen, 1 Februari. — De « Manchester Guardian », die tijdens de krisis in December zoo goed op de hoogte bleek van Lloyd George's politiek, zegt nu in een hoofdartikel: Er zijn elementen voor een mogelijke splitsing in de liberale partij voorhanden, maar er bestaat niet de minste reden voor de onderstelling, dat George gereedelijk aanleiding of gelegenheid zal geven voor iets zoo noodlottigs voor de partij. George verlangt noch beoogt Chamberlain's voetstappen te drukken.

De « Guardian » zegt dan: « George heeft weliswaar soms eenig ongeduld getoond ten opzichte van zeer voorname liberale stelregels als persoonlijke vrijheid en vrijhandel, maar toch zal niemand de liberale partij leiden, die deze nalatenschap der stichters van het liberalisme niet in eere houdt. »

DE VREDESACTIE VAN WILSON

Londen, 1 Februari. — De « Morning Post » vernoemt uit Washington: De weigering van den Senaat om een dag aan te wijzen voor een debat over de rede van president Wilson, bewijst, dat het onmogelijk is, dat een verdrag, waarbij de Vereenigde Staten zich verplichten om toe te treden tot een vredes-liga, door den Senaat zou worden geratificeerd. En geen verdrag, door den president voorgeslagen, kan van kracht worden ten zij het door den Senaat wordt geratificeerd.

Er hebben 38 demokraten gestemd vóor het van de agenda afvoeren van de discussie; tegen die afvoering stemden 30 republikeinen.

Ter bekrachtiging van een traktaat zijn tweederden van het aantal stemmen in den Senaat noodig; en het is onmogelijk zoo'n meerderheid te krijgen, zoolang de demokraten slechts een kleine meerderheid in dat lichaam hebben en zoolang de republikeinen eenstemmig er tegen gekant zijn.

Verdere discussie over een liga om den vrede af te dwingen is dus nutteloos meent de « Morning Post ».

HET UITLEKKEN VAN WILSON'S VREDESNOTA

New-York, 1 Februari. — Het onderzoek in zake het uitlekken van Wilson's vredes-boodschap wordt voortgezet. Hutton, lid van een effecten-makelaarsfirma, waar de zwager van den President deelgenoot in is, heeft gezegd, dat het karakter van de vredesnota op zijn kantoor 24 uur vóór het verschijnen van de nota bekend was. De commissie van onderzoek heeft besloten om Ellis, den compagnon van Hutton, die de inlichting verstrekt heeft, te dagvaarden.

DE CONFERENTIE DER GEALLIEERDEN TE ST-PETERSBURG

Londen, 1 Februari. — De « Times » vernoemt d.d. Dinsdag uit St-Petersburg, dat de conferentie der geallieerden te St-Petersburg gesplitst is in drie afdeelingen: krijgsoperaties, bevoorrading en financiën.

DE EKONOMISCHE TOEKOMST VAN BELGIE

Havre, 1 Februari. — Baron de Broqueville, de eerste minister, heeft heden de kommissie geïnstalleerd, welke belast is met het onderzoek naar maatregelen, die na den oorlog de ekonomische toekomst van België kunnen verzekeren. De meeste leden van het kabinet waren bij de installatie aanwezig.

DE DUIKBOOT- EN MIJNOORLOG

Londen, 1 Februari. — Het Engelsche s.s. « Trevean » (2081 ton) en het Belgische s.s. « Euphrates » (2809 ton), zijn in den grond geboord.

De sleepboot « Ida Duncan » is gistermiddag op een mijn gelooopen en gezonken; de bemanning is verdronken.

Het Engelsche ss. « Dundee » (Lloyds geeft meer den een s.s. van dezen naam op.) is gisteren door een duikboot in den grond geboord, de bemanning is, op een man na, die gedood is, gered.

Het zeilschip « Trevenne » is door een duikboot tot zinken gebracht; 3 man zijn gered; de kapitein en de kok zijn waarschijnlijk verdronken.

Londen, 1 Februari. — De zeilschepen « Merit », « Wah » en « Wetherell » zijn in den grond geboord.

Londen, 1 Februari. — De zeilschepen « Helena » en « Samuel » zijn in den grond geboord.

Londen, 1 Februari. — Lloyds meldt, dat het Hollandsche stoomschip « Epsilon » in den grond is geboord. De bemanning is geland.

De « Epsilon », van de vrachtvaartmaatschappij Bothnia te Amsterdam, groot bruto 3211 ton, vertrok 20 December l.l. van Buenos-Ayres naar Amsterdam.

Washington, 1 Februari. — Een korrespondent te Washington van de « Associated Press » meldt: De waarschijnlijke interpretatie van het oorspronkelijke Amerikaansche memorandum van den 25sten Februari 1916 betreffende den status van gewapende koopvaardijschepen zal zijn, dat nog geen bepalingen zijn vastgesteld, die het zouden beletten, dat gewapende schepen zoowel aan voor- als achtersteven worden bewapend (met kanonnen.) Ieder geval zal op zichzelf worden nagegaan.

Als regel zal worden aangenomen, dat een passagiers- of vrachtschip hetwelk zijn gewone route volgt, wordt beschouwd enkel defensief te zijn bewapend, wat ook de juiste aard van zijn bewapening moge wezen.

Velerlei

— Volgens Italiaansche bladen heerscht in Italië nijpende koude en is bijna overal gebrek aan steenkool.

— El Kadi Abdalah voor het comité van Algiersche patriotten, Abdal Aziz-Ibn Lanaul Beleibi El Skrikasin voor geestverwanten in Marokko en Mohammed Rasjid Sazzuk al Tunisi voor die in Tunis, hebben in de afgeloopen dagen van Zwitserland uit telegrammen aan Wilson gestuurd, waarin ze instemming betuigen met wat hij heeft verkondigd over de bevrijding van volken van een vreemde heerschappij. Er is daarin sprake van mohammedaansche geloofsgenooten, die eveneens op de hulp van Amerika rekenen, om onder het bewind van Frankrijk vandaan te komen.

— Het Fransche ministerie van marine deelt mede, dat het stoomschip « Amiral Magon » (5566 ton, van de Chargeurs réunis te Havre), 't welk 900 man troepen naar Saloniki overbracht en door den torpedojager « Arc » geescorteerd werd, op 25 Januari door een vijandelijke duikboot is getorpedeerd.

Het stoomschip zonk binnen 10 minuten, en van de opvarenden konden slechts 109 man worden gered.

— Ford's Vredescommissie, die nu zijn hoofdzetel heeft in het Hôtel des Indes in den Haag, met als algemeen secretaris Louis P. Lochner van Chicago en als hoofd van het publiciteitsbureau staatsadvokaat Haakon Lóken van Kristiania publiceert een uitvoerig stuk over het beroep van Wilson op de onzijdigen.

In dit stuk wordt allereerst betoogd, dat de boodschap van president Wilson niet alleen tot de Amerikanen en de oorlogvoerende volken, maar ook tot de onzijdigen is gericht, en met name tot die onzijdigen die zich aan de zaak van den vrede wijden.

Vervolgens geeft het stuk een waardeerend artikel van de « Manchester Guardian » over de boodschap van den president weer. Het stuk zegt dan verder, dat die waardeering wijd verspreid is, en nergens krachtiger dan bij de pacifisten van Europa. Het hoopt, dat de pacifisten op den grondslag, door Wilson gelegd, eensgezind zullen zijn. Het groote denkbeeld van een verbond van volken moet tot gemeengoed van de menschen worden gemaakt. Wilson heeft allen steun noodig.

Tot dat doel, de menschen voor Wilson's ontwerp te winnen, wil Ford's vredescommissie meewerken. Zij doet het te liever, zegt zij, waar in dat ontwerp bijna woordelijk het program voor een internationale rechtsorde is te herkennen, zooals het is opgesteld door de Neutrale Ford-conferentie te Stockholm en vervat in den Paasch-oproep van 1916 tot de regeeringen, parlementen en volken van de oorlogvoerende landen.

Met het doel op praktische wijze het groote doel te bevorderen, zal Ford's Vredescommissie nu in de pers ter openbare discussie, zorgvuldig uitgewerkte opvattingen en schemata ten gunste van de instelling van een Verbond van volken in Wilson's geest ontvouwen.

— Het « Berliner Tageblatt » vernoemt uit Genève, dat de Fransche overheid nu erkent dat de ontploffing van de melinietfabriek te Massy Palaiseau veel meer offers heeft geëischt dan aanvankelijk werd opgegeven. Volgens de « Matin » beloopt de schade, door de kracht der ontploffing in de buurt teweeggebracht, ongeveer twee miljoen frank. Den 30sten Januari kwamen er op de plaats des onheils nieuwe ontploffingen van de daar opgestapelde munitie voor.

Buitenland

DE DEWEY-EILANDEN

Volgens een wetsontwerp dat in het Congres der Vereenigde Staten neergelegd is, zullen de aan de Vereenigde Staten verkochte Deensche Antillen, voortaan den naam dragen van « Dewey-eilanden », naar den naam van den Amerikaanschen admiraal, die pas gelederen gestorven is en zich beroemd gemaakt had in den oorlog tegen Spanje.

HET DECIMAAL STELSEL IN ENGELAND

In Engeland is een sterke beweging waar te nemen ten gunste van het invoeren van het decimaal stelsel. In de eerste plaats betracht men de invoering van dit systeem in het muntwezen, terwijl de maten en gewichten slechts later in dezen zin zouden hervormd worden.

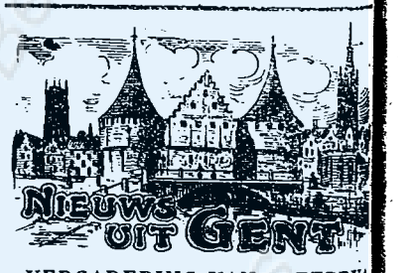
DE EISCHEN DER JODEN

De « New-York Times » bericht, dat er besloten is geworden een algemeen kongres der Joden in Amerika te houden, in het begin van 1917, waarschijnlijk op 1 Mei. Het doel van dit kongres is de teekenning te eischen aan de Joden, in alle landen der wereld, van rechten die gelijk zijn aan die der andere burgers.

DE AANSLAG OP DEN SPAANSCHEN KONING

Omtrent den aanslag op den spoortrein, waarin koning Alfons van Spanje reisde, tusschen Campereale en Puntegenil bij Granada gedaan, wordt uit Madrid aan Parijsche bladen als de opvatting van de Spaansche politie gemeld, dat de aanslag door dezelfde menschen is gedaan, die de vorige week getracht hebben den trein Madrid—Sevilla, waarmede de graaf Romanones reisde, te laten ontsporen. Onder de menschen, die er toe dusver in hechtenis zijn genomen, is ook een vreemdeling, die blijkbaar over groote geldmiddelen beschikt. Hij onderhield met menschen te Barcelona briefwisseling in geheimschrift. De Koning is onmiddellijk van den aanslag op de hoogte gesteld. Men tracht uit te vinden of de looden blokken, waarmede getracht is 's Konings trein te laten ontsporen, te Barcelona gemaakt zijn.

Binnenland

VERGADERING VAN 4n FEBRUARI TE BRUSSEL. — Naar wij vernemen zal de belangrijke Vlaamsche vergadering, die Zondag a.s. 4n Februari te Brussel gehouden wordt, door een zestigtal vrienden uit Gent en andere steden in Oost-Vlaanderen worden bijgewoond.

Van elders wordt een in verhouding even talrijke opkomst verwacht, zoodat de vergadering de uiting zal zijn van den wil van heel het aktivistische Vlaanderen.

Goede waren. — Het « Vrij Komiteit van Handelaars en Verbruikers » beschouwt het als zijn plicht, de aandacht zijner toetreders te vestigen op de verantwoordelijkheid die ze op zich nemen door koopwaren af te leveren van welker kwaliteit ze niet volkomen zeker zijn. Wie vervalschte, bedorven of schadelijk verklaarde eetwaren of dranken verkoopt of te koop gesteld heeft, is strafbaar volgens het strafwetboek, en ziet de verdachte koopwaar verbeurd verklaard. Indien hij den fabrikant of den verkooper die hem bedroog niet kan terugvinden, dan ondergaat hij alleen de gevolgen zijner onvoorzichtigheid.

Daarom raadt het komiteit zijne toetreders aan, in hun eigen belang en in

hunner klanten, slechts conserven te koop te stellen: 1° waarvan de fabrikant hun bekend is, en alle verantwoordelijkheid voor de degelijkheid zijner voortbrengselen op zich neemt; 2° die het merk, het adres, den naam of de firma van een gekend fabrikant of verkooper dragen.

Waren verkoopen, die aan alle voorschriften der wet niet voldoen, is eene onvoorzichtigheid, op wier gevaren het komiteit niet genoeg kan wijzen.

Belgische Syndikale Kamer van Boekhouding. — In September 1913, tijdens een betooging welke zij ter eere van haren voorzitter M. Clément Thiry, leeraar van boekhouden en van handels- en financieele wiskunde aan de Hoogere Nijverheidschool van Gent, inrichtte, besloot de Belgische syndicale Kamer van boekhouding, op hare kosten en onder den naam van « Prijs Clément Thiry », een prijs te stichten, welke jaarlijks zal worden uitgereikt aan de leerlingen, van dag- en avond-cursus, der handelsafdeeling van gezegde school, welke zich, bij het eindexamen onderscheiden in de wetenschap van boekhouden. Deze prijs is nu toegekend geworden aan de volgende leerlingen: Dag-cursus: 1° Prijs aan M. Georges Solie te Gent; 2° Prijs aan M. Alfons De Backer, te St-Nikolaas. — Avond-cursus: 1° Prijs aan M. Jozef Danneels, te Gent; 2° Prijs aan M. Michel Anccart, te Gent.

De gaskolen.— Tengevolge der groote hoeveelheden coke noodig voor de opeischingen is de gasfabriek verplicht al de aanvragen tot op dezen dag ingeschreven, « nietig te verklaren ». De verkoop van coke is « geschorst » tot verder bericht.

Enkel is er nog eene kleine hoeveelheid coke-stof en afval van coke beschikbaar, maar wordt maar geleverd in de fabriek zelf tegen den prijs van fr. 0.70 den Hectoliter voor de cokestof en fr. 1.20 den hectoliter voor den afval. De bestelling ter huize wordt niet meer gedaan.

« De Bruiloft van Jeannette » in den Nederlandschen Schouwburg. — Maandag aanstaande, om 8 uur, prachtige vertooning: « De Bruiloft van Jeannette », lustig zangspel met de medewerking van Mevr. Henderick-Lavaut en H. G. Dupon. Vooraf: « Cavalleria Rusticania », lyrisch drama van Maxagrié. Locatie van 2 tot 6 u. Begin om 8 uur, einde vóór 11 uur.

BRANDKASTDIEVEN. — Woensdagnacht zijn dieven in de Aalststraat in het huis van M. L..., gedrongen. Daar M. L..., op 't oogenblik te Parijs vertoeft, had hij de bewaking van zijn huis aan M. C. D..., overgelaten. De inbrekers hebben zich toegang tot het kantoor verschaft, alwaar de brandkast stond. Door middel van modern inbrekersgereedschap zijn de boosdoeners er toe gekomen ten nadeele van M. L..., de som van 12.650 frank te ontvreemden en ten nadeele van M. C. D..., 200 frank. De politie heeft een onderzoek ingesteld.

ONGELUK MET DE TRAM. — Een erg ongeluk, waaraan het slachtoffer schuld schijnt te hebben deed zich Woensdag morgen op den Steenweg op Elsene voor.

Toen de student C. D..., van school komend, de straat wilde oversteken en van voren langs de tram liep die de helling afkwam, werd hij door het rijtuig gevat en met geweld tegen den avond geslagen. De onvoorzichtige werd in een deerniswekkenden toestand opgeraapt, hij was zoodanig met kwetsuren overdekt dat hij na vooreerst in een apotheek te zijn verzorgd, naar het gemeentegasthuis moest overgebracht worden.

ER IN GELOOPEN. — M. A..., nijveraar op den Steenweg op Gent, had bij Mevr. V..., 3 vaten soda afgeleverd, te bezorgen aan een harer klanten. Woensdag, in den nanoen, hielden drie werklieden met een wagen voor den winkel van Mevr. V..., stil. Een hunner was in bezit van een bewijs met valsche handteekening van M. A..., en het verzoek de vaten af te leveren. Nadat Mevr. V... de toelating gegeven had werden de vaten opgeladen en reed de wagen in de richting van de laan weg. Eerst uren later werd ontdekt dat men met dieven had te doen gehad.

VAN DE KOUDE GESTORVEN. — Daar de huurlingen van een huis in de Lakenstraat, M. A. B..., niet als naar gewoonte zagen beneden komen, werden zij ongerust en verwittigden ten slotte de politie. Deze vond den armen man op den vloer van de kamer uitgestrekt. In allerhaast naar het gasthuis overgebracht, werd aldaar vastgesteld dat M. B... overleden was. De wetsdokter verklaarde na onderzoek dat de man van de koude gestorven was.

HET GASLICHT.— Onze lezers hebben vernomen dat de voordracht, door M. Ach. Breys te geven, te Koekelberg, niet kon doorgaan tengevolge van het verbod nog gaslicht te verbruiken anders dan strikt noodzakelijk is. Deze maatregel is een gevolg van het bevel dat de politie in alle gemeenten gekregen heeft de partikulieren en winkeliers te verwittigen dat, zoo het bevel tot spaarzaamheid met het gaslicht niet beter wordt nageleefd, de toelating om later open te blijven zal ingetrokken worden.

EEN WONDER. — Het budget van 1915 werd te Schaarbeek neergelegd, en ongelooflijk iets, het sluit met een boni. Inderdaad, de buitengewone inkomsten beliepen tot 6.618.000 frank, de buitengewone uitgaven op 5.304.000 frank. Voor de gewone ontvangsten werd 4.661.000 fr. aangeteekend, en de gewone uitgaven bedragen 4.270.000 fr. De algemeene balans sluit met een boni van 1.705.000 frank!

Nu we reeds gewoon zijn overal het tekort te zien dekken door leeningen, mogen we gerust zeggen dat een budget sluitend met een boni... het negende wonder geworden is!

Kunstnieuws

TOONEEL

Koninkl. Nederlandsche Schouwburg. — « Het Meisje van Arles » werd verleden jaar twee weken achter malkaar gespeeld met ongemeenen bijval. De openluchtvertooning van Juli l.l., door meer dan 3000 perssonen bijgewoond bekrachtigde dezen bijval, en nu het stuk wordt hernomen op onzen schouwburg, gaan de plaatsbewijzen grif van de hand. Wel een bewijs dat de bijval nog lang niet is uitgeput, en dat het mooie werk van Daudet met de prachtige muziek van Bizet, nog altijd gaarne wordt gezien en gehoord. De flinke bezetting en de zorgzame insceneering dragen het hunne bij om het werk naar waarde te doen schatten.

Wij raden onze lezers aan « Het Meisje van Arles » te gaan zien op een der volgende dagen: Zaterdag 3, Zondag 4 (dag- en avondvertooning), Maandag 5 en Donderdag 8 Februari.

Op voorhand voor plaatsen zorgen is geraadzaam. (Medegedeeld.)

Verordeningen Mededeelingen, enz.

Ten gevolge van gebrekkige verpakking bereiken de pakketten die verzonden worden aan Belgische werklieden in Duitschland, dikwijls in zeer slechten toestand hunne bestemming. Ter plaats van bestemming vindt men dikwijls voorwerpen die uit de pakjes gevallen zijn, of nog pakketten die geen adres dragen. Voorwerpen als deze, waarvan het niet mogelijk is den naam van den afzender of den geadresseerde op te sporen, worden onder behoeftige Belgische werklieden verdeeld.

Den afzenders wordt in hun eigen belang dringend aanbevolen, de zendingen in omhullingen te verpakken, die sterk genoeg zijn om het vervoer te kunnen doorstaan. Bij deze gelegenheid wordt eens te meer herinnerd aan het verbod levensmiddelen, tabak, sigaren, sigaretten en zeep te sturen aan Belgische arbeiders in Duitschland.

Onder toezicht gesteld

Is, op 20n Januari 1917, onder toezicht gesteld: de Bank Baelde en Co, te Brussel, Regentlaan, 12. M. Ludwig Huttlinger werd tot toeziener benoemd.

Het geneeskundig kabinet van Dokter LEJEUNE is overgebracht naar de Quinten Matsyslei, 13. Specialist: waterorganen en huidziekten. Raadpl. van 1 tot 4 en van 8 tot 9 's avonds. 2286

Een nieuwe uitgave. — Het huldebetoon aan Dr. Borms, dat op 21 Januari 1917 te Merksem plaats greep, was een hooggetij van het aktivism. Daarom hield het Inrichtingskomiteit er van te voldoen aan het algemeen uitgedrukt verlangen een netjes verzorgde brochure uit te geven, die bevat benevens het zoo wel geslaagde jongste portret van Dr. Borms, het verslag der plechtige zitting, de verschillende toespraken, o.a. de merkwaardige rede van Volksvertegenwoordiger Augusteyns, en 't warm gevoeld, diep ingrijpend antwoord van den gevierden kamper voor ons Vlaamsch recht. Bovendien komt er in voor een nog nergens verschenen, zeer belangrijk persgesprek van de hand van Dr. M. Rudelsheim.

De prijs is vastgesteld op 0.50 fr.; vrachtvrij thuis 0.60 fr., ten einde deze merkwaardige uitgave in ieders bereik te stellen.

De oplage is echter beperkt, zoodat het geraadzaam is onmiddellijk zijn bestellingen te doen aan het volgende adres: B. Swerts, Eendrachtstraat, 41, te Merksem.

PAPIEREN ZAKKEN
voor alle gebruik en in allen aard
H. VAN OS
Lentestraat, 13, Antwerpen 2297

Beweging der bevolking van 21 tot en met 27 Januari 1917. — Geboorten: 49, waarvan 3 behoorende tot de vlottende bevolking; overlijdens: 78, waarvan 3 behoorende tot de vlottende bevolking; 16 huwelijken werden in den loop der week gesloten; 1 echtscheiding werd er uitgesproken.

In de lijst der overlijdensoorzaken vinden wij de volgende opgaven van aanstekelijke ziekten: Longtering: 10.

Weerkundige opgaven. — Luchtdrukking: 770.4 m.m. (gemiddeld); warmtegraad: vanaf 12.2° tot 2.1°; vochtigheidscijfer: 73 (gemiddeld getal).

De moord in de Korte Zavelstraat. — Begrafenis van het Slachtoffer. — Gisteren namiddag werd onder een grooten toeloop van volk het slachtoffer van het alkohol-drama, dat laatstleden Zondag rond 10 uur 's avonds plaats greep, ter aarde besteld. Eene groote menigte had zich rond het huis der misdaad verzameld en bezette den weg naar de kerk, zoodat er het verkeer geschorst moest worden.

Om 2 1/2 uur ving de dienst aan in de kerk van Sint-Amandus, die gevuld was met geburen en bekenden, getuigend welke achting het slachtoffer genoot.

Na den dienst vergezelden velen den lijkwagen, die het stoffelijk overschot der ongelukkige naar de begraafplaats van het Kiel voerde.

Diefstallen. — Ten nadeele van F..., Stoomstraat, tijdelijk afwezig, werden door onbekenden, door middel van braak, een zestal beddelakens ontvreemd.

— Door middel van valsche sleutels en braak werden bij J..., in de Bredastraat, een partij hemden gestolen.

— Bij V..., Maria, Braziliëstraat, werden acht grijze konijnen, twee van ongeveer 5 kg. en zes van 3 kg., ter waarde van ongeveer 50 frank, weggekaapt.

OUDE SCHILDERIJEN EN ANTIEK
koopt F. DE CORT, 32, St-Jorisvest 2318

Ontvlucht. — Uit het gesticht der Kinderen-Martelaren der Brederodestraat, alwaar zij op bevel van den heer Kinderrechter werden geplaatst, zijn de kinderen Van Vliebergen, broeder en zuster, geboren te Meerdonck in 1905, ontvlucht. Het jongetje is ziekelijk, heeft blond haar en is gekleed met zwart kostuum; het meisje is struisch, heeft bruin haar, is grooter dan haar broeder, en is gekleed met rood kleed, cotonnetten voorschoot en bruin-geruit omslagdoek. — De vermisten worden ijverig opgezocht.

Geen gaskolen meer bestellen. — De menschen gaan nog maar altijd voort de gasmaatschappij te overrompelen met bestellingen van gaskolen, zoodanig dat er reeds bestellingen voor drie maanden klaar liggen. Jammer genoeg dat er geen kolen zijn. Waarom er geen zijn? Eerst en vooral, de produktie in gaskolen is verminderd omdat de verlichting verminderd is; ten tweede is er maar een klein gedeelte voor het publiek bestemd, want een groot procent wordt opgeslorpt door de verwarming van de stadsgebouwen, gasthuizen, telegraaf, post, en andere inrichtingen der overheid. Het is dan ook volstrekt overbodig en nutteloos geworden nog gaskolen te gaan bestellen bij de Maatschappij, aangezien zij er toch geen gevolg aan geven kan. Wel wordt de dienst nog voortgezet der leveringen van 1/3 hectoliter per huisgezin, daar kan nog altijd gebruik van worden gemaakt door degenen die er nog niet van genoten.

De kwestie der brandstof is buiten kijf aan de orde van den dag. Met den ingetreden, voortdurenden vorst verkrijgt ze zelfs een eenigszins acuut karakter, niet alleen dat de koude nijpt, maar dat het verkeer te water is stil gelegd, wie weet voor hoe lang nog.

Wij maken van deze gelegenheid gebruik om in die kwestie een heel persoonlijke meening uit te drukken. In sommige gezinnen is er eenigszins gebrek aan kolen, terwijl de inrichtingen voor vermaak en uitspanningen, meestal reusachtige lokalen, ware vuurhaarden moeten aanleggen die reusachtige hoeveelheden brandstof verslinden, ten bate van dezelfde menschen die tehuis geen koude hoeven te lijden. Moet er nu werkelijk eens tekort aan kolen zijn, ware het dan niet nuttig liever de inrichtingen tot vermaak voor een tijdje stil te leggen en de brandstof voor het publiek beschikbaar te stellen?

In sommige middens zal zulk een voorstel weinig kans op goed onthaal hebben; het belang van het algemeen boven dit van eenige partikuliere ondernemingen stellen was echter ten allen tijde een beginsel van echte demokratie.

Havenbeweging. — De volgende schepen legden den 1n Februari in de haven van Antwerpen aan: 1 stoomschip, 5 sleepers, 1 motorboot en 3 lichters.

2 sleepers en 2 lichters verlieten de haven.

Lijst der gevonden voorwerpen van 22 tot 28 Januari 1917. — 1e wijk: ten bureele, een bruine pels.

2e wijk: ten bureele, een ring met drie sleutels; door Margaretha Tollet, wonende Kipdorp, 40, een gouden damenuurwerk en dito armband.

5e wijk: door Mevr. Kaf, wonende Klappeistraat, 83, een waterpas.

8e wijk: door Lodewijk Braet, wonende Brusselstraat, 15, een zwart lederen handzakje; door M. Van Heukelen, wonende Pacificatiestraat, 2, een fantazij oorbel; door Jos. Eyckmans, wonende Belegstraat, 63, een geldbeugel, inhoudende ongeveer 10 fr.

Hoofdbureel: ten bureele van het Nachtegaalpark terug te bekomen, een kinderfrakje; een kindergeldbeugel, inhoudende eenig geld, trambriefjes en een sleuteltje.

UIT BORGERHOUT. — **Bevoorradingsmagazijn van de Ledeganckstraat.** — Van den 1n Februari af worden de volgende rantsoenen bedeeld:

Reuzel: een rantsoen van 100 gram per persoon, tegen 30 centiem.

Spek: een rantsoen van 300 gram per persoon, tegen 90 centiem.

Rijst: een rantsoen van 350 gram per persoon, tegen 27 centiem.

Beschuiten: voor de zieken die geen brood ontvangen, 30 pakken beschuiten, op vertoon van een geneeskundig bewijs. Eén pak beschuiten kost 30 centiem.

UIT MORTSEL. — **De « Vlaamsche Kring »** van Mortsel, onder het Eere-Voorzitterschap van den heer L. Gevaert, richt een openbare en kostelooze voordracht in, te houden in het lokaal « Oud Gemeentehuis » op Zaterdag 3 Februari 1917, te 8 1/2 uur stipt (T.U.).

De heer Jozef Leonard zal handelen over « Moderne richtingen in de Schilderkunst ». De voordracht gaat gepaard met lichtbeelden.

Maatschappijen, Kunstavonden en Vermakelijkheden

Mutualiteit « Zorgen voor Morgen ». — Maandelijksche storting op Zondag 4 dezer, van 11 tot 12 Torenuur, in 't gewoon lokaal: Jongensschool n. 1, Kipdorpvest. Geen achterblijvers, a. u. b.; elk denke aan zijn ouden dag!

Liberale Fanfaren De Zuidster. — Reeds is de vraag naar kaarten voor het kunstkoncerto en vertooning dat deze wakkere fanfaren op Zondag 4 dezer, te 6 Torenuur inricht, in den schouwburg El Bardo, St-Jacobsmarkt, buitengewoon groot. Kaarten worden verkrijgbaar gestel tegen fr. 1,00 en 0,50 in het lokaal Petit Musée, Schilderstraat, 18, op Zondag 4 dezer, van 11 tot 1 Torenuur. Geheel het liefdadig Antwerpen zal er zeker van houden dit feest bij te wonen.

Brievenbus

Paul Dooghe, Munsterlager kommando 104. — Wij maken uwe vraag om boeken over aan « Volksopbeuring » die 2 maal per maand deze zendingen verzorgt.

Financieele Mededeelingen

Antwerpen, 2 Februari 1917.

Japan 4%, 94; id. 5% IJz. Sp. Yen, 105 1/8; Rumenië 5%, 85 1/8; id. 4 1/2%, 74 1/8; id. 4% 1894, 69; id. 1890, 79 3/4; Kuala, 147 1/4; Sennah, 64 7/8; Kalitengah, 40 1/2; Galang-Besar, 5,90; Federated, 671; Grosnyi, gew. 2642 1/2, pref. 2952 1/2; Tanganyika, akt. 72 3/4, oblig. 203 7/8; Astra Romana, 1057 1/2; Banque belge deprêts fonc., obl. 487 1/2; Crédit fonc. sud-amér., obl. 485 1/2; Electr. Anvers., kap. 312, div. 210; Escaut, kap. 135 3/4, divid. 94 3/4; Tram d'Anvers, kap. 122 1/4, obl. 453 1/2.

Antwerpen 2 1/2% 1887, 83 3/8; id. 2% 193, 72 1/4; Brussel 2% 1905, 70 3/8; Gent 2% 1896, 62; Luik 2% 1897, 66; Congoloten, 85 3/4; Annuiteit 3%, 77 7/8; Belgische rent 3%, 72 7/8; Cedulas 6%, 113; id. 6% L, 115 3/8; id. 7% H, 121; id. 5% K, 97 5/8; id. 5% A goud, 113 7/16; Argentijn 4 1/2 1888, buitenl. 98 1/7; id. id., binnenl. 97 7/8; id. 1911, buitenl. 97 1/8; Brazilië 4% rescission, 77 3/8; id. 4% 1889, 77; id. 4% 1910, 75 5/8; id. 4 1/2 1883-88, 83 3/8; id. 5% funding 1914, 102 5/8; Uruguay 3 1/2 73 1/2; Cedulas Uruguay 6%, 102; Rusland 5%, 94 3/8; id. 4 % Nicolas, 89 1/8; id. 4% 1880, 80 1/8; id. 3% 1859, 65 1/8.

Brussel, 1 Februari 1917.

Lanière Barcel., kap. 545-555; Huileries d'Odessa, gew. 192 1/2-200, st. 37 1/2; Tanganyika, 73 1/2-73 1/4; Kasaï 100e, 64; Katanga, gew. 2325-2327 1/2; Lacourt, st. 495-505; Union Minière, 1470-1477 1/2; Tanganyika, obl. 204; Sennah, 63 3/4; Brux. Culture à Java, kap. 139-139 1/2; Cartoucheries Russo-Belge, 40-41; Courroies Lechat, kap. 440-450, genot 345-450; Sucr. St-Jean, kap. 132 1/2-131 1/4, st. 180-177 1/2; Sucr. Europ., kap 83-84, st. 51; Brasseries de l'Etoile, 38 1/2-37; Kaiping, 57 1/2; Brazilian Traction, 315; Barcelona, 73 1/2; Agricole Eg., pref. 190; Egypt. Entrej. Devcopm., 77 1/2-82 1/2; Port Para, pref. 47 1/2 k.; Ligure, 248; Alaguir, 235-240; Dniéprovienne, 3410-3460; Makowka, 142 1/2; Taganrog, 515 k.

Belgischer ent 3 t.h., 71 1/2-73; Congoloten, 85 3/4-86 1/2; Antwerpen 1887, 84 3/4-83; Gent 1896, 62-62 1/4; Luik 1897, 66 3/4; Anderlecht 5 t.h., 505; Ougrée 5 t.h., 501 1/4; Olkovaia 1, 400; Bielaia, 225; Abattoirs Cureghem, 402 1/2; Banque belge pour léétr., 560 k.; Banque Intern., 465 k.; Soc. Génér. part de réserve, 6100 k.; id. kap. 1205; Auxiliaire au Brésil, divid. 295-300; Chem. de fer Congo, genot 460; Murcie kap. 35-36; Secondaires, st. 1245; Soc. belge de Tramw., pref. 17 1/2; Tientsin, 950; Vérone, pref. 131; Clabecq, 805; Ougrée, 920; Taretzkoie, pref. 800 k., gew. 530, st. 910 k.; Tôleries genot 2875; Carabinier, 705-725; Charbonn. belges, kap. 415; Hainaut, st. 230-235; La Haye, 545-560; Laura, div. 850-845; Maurage, 2000-2075; Réunis de Charleroi, 1480 k.; Varvaropol, kap. 770; Willem Sophia, 1170-1180.

Laatste Uur

FRANSCH LEGERBERICHT

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, 2 Februari. — In Lotharingen mislukte onder het Fransche vuur een Duitsche aanval, op de Fransche loopgraven ten Zuiden van Leintrey gericht. Heftige geschutbedrijvigheid in de sektors van Louvein (rechter Maasoever) en van Metzeral (Vogezen).

Torpedeeringen

Berlijn, 2 Februari. — Door de in de jongste dagen weergekeerde duikbooten werden 21 schepen met ongeveer 30,000 bruttoregisterton in den grond geboord. Bij de lading van de tot zinken gebrachte schepen behoorden o.a. 7500 ton kolen, 5000 ton ertsen en ook mijnhout.

Zitting van den Rijksdag

Berlijn, 2 Februari.— De eerste zitting van den Rijksdag is voor dit jaar blijkbaar te houden op den 22n Februari.

BURGERLIJKE STAND VAN ANTWERPEN

Aangiften van overlijdens van 2 Februari 1917.

Mann. geslacht: P. Buelens, haarkapper, 57 jaar, echtg. van M. Van Put, Nassaustr., 21; J. Van Mieghem, boodschapper, 73 j., echtg. van M. Van den Eynden, St-Elisabethstr., 34; J. Bastiaensen, magazijnier, 58 j., wed. van M. Galliaert, Devrièrestr., 23; J. Raeymaekers, diamantslijper, 39 j., echtg. van M. Heselmans, Korte Winkelhaakstr., 3; 4 kinderen beneden de 7 jaar.

Vrouwelijk geslacht: V. Derirks, 44 j., echtg. van G. Hubens, Lge Ridderstr., 28; 1 kind beneden de 7 jaar.

Overlijdens: Man. gesl., 8; vrouw. gesl., 3. Totaal: 11.

Beweging van den burgerlijken stand gedurende de maand Januari 1917

Geboorten: Mann. gesl., 85; vrouw., 117. Totaal: 202.

Overlijdens: Mann. gesl., 179; vrouw. 199. Totaal: 378.

Huwelijken: 57.

Huwelijksafkondigingen van Zondag 4 Feb. '17

J. Hahn, koffiehuisbed., Van Maerlantstr., 5, met F. Dörings, z. b., Van Maerlantstr. ,5.

J. Faster, metaalbew., Kte Doornikstr., 7, met M. Stoop, naaister, Kte Doornikstr., 7.

A. Spiers, bediende, Offerandestr., 86, met M. Hermans, z. b., de Marbaixstr., 21.

L. De Baets, schipper, Napoleonsdok, 8, met P. Van der Veken, z. b., Napoleonsdok, 8.

R. Levis, gasbed., Van Trierstr., 2, met D. Bruggeman, z. b., Van Trierstr., 56.

A. Villez, paswerker, Lge Batterijstr., 49, met M. De Weert, dienstm., Van Immerseelstr., 3.

J. B. Van den Abeele, schipper, Londenstr., 14 met V. De Jonghe, z. b., Nassaustr., 1.

H. Verbert, arb., Egmontstr., 13, met C. Tielemans, arb., Egmontstr., 13.

Th. Haerssens, diamantbew., Scheldestr., 19, met A. Coppieters, kleermaakster, Fortuinstr. 3.

J. B. Verberckt, winkelier, Grte Kauwenberg 1, met L. Van de Voorde, z. b., Eiermarkt, 46.

L. Boesmans, koffiehuisbed., Delinstr., 42, met J. Pauli, z. b., St-Jacobsmarkt, 95.

L. De Doncker, fabrikant, St-Gummarusstr., 35, met G. Ruyts, z. b., Karel Oomsstr., 49.

J. B. Peeters, bed., St-Antoniusstr., 35, met M. Gysels, winkeljuffer, St-Antoniusstr., 35.

F. Verbruggen, trabed., te Borgerhout, met A. Jelyt, werkvr., Balansstr., 16.

A. Leysen, hovenier, St-Bernardshe steenweg, 36, met M. Van de Vondel, dienstm., Jordaensstraat, 31.

J. Aerts, beenhouwersgast, Kloosterstr., 69, met J. De Smit, arb., Begijnenvest, 24/1.

R. Vaassen, schoenmaker, Everaertsstr., 18, met J. Baele, naaister, Tulpstr., 18.

E. Saey, arb., Scheldestr., 12, met R. De Bock, arb., Wisselstr., 10.

E. Vincke, briefdrager, Cuylitsstr., 54, met M. Van Hautekerke, dienstmeid, Beeldhouwerstraat, 1.

P. Smidts, magazijnbed., te Wommelghem, met A. Van Hool, dienstm., Klamperstr., 36.

F. D'Hauwe, arb., St-Jorisvest, 90, met J. Heydt, arb., St-Jorisvest, 90.

J. Lecompte, bakkersgast, Kloosterstr., 144, met A. De Block, z. b., Scheldestr., 5.

G. Dente, pasteibakker, Wiegstr., 22, met E. Moonen, arb., Wiegstr., 32.

Uurtabel der Treinen

IN TOEPASSING SINDS 1 FEBRUARI 1917

Antwerpen (M. St.)—Mechelen—Brussel (Noord)

		Vm.	Vm.	Nm.	Nm.	Nm.
Antw. (M.S.)	V.	5.45	8.01	2.30	5.51	8.05
Mechelen	V.	6.38	8.41	3.02	6.44	8.55
Brussel (N.)	A.	7.31	9.16	3.37	7.44	9.45

Brussel (Noord)—Mechelen—Antwerpen (M. St.)

		Vm.	Vm.	Nm.	Nm.	Nm.
Brussel (N.)	V.	5.58	9.50	2.30	6.00	11.46
Mechelen	V.	6.46	10.22	3.18	6.42	12.21
Antw. (M.S.)	A.	7.38	10.56	4.10	7.42	12.55

Antwerpen (Zuid)—Boom

		Vm.	Vm.	Nm.	Nm.
Antwerpen (Z.)	V.	7.35	11.30	4.10	7.40
Hoboken	V.	7.57	11.52	4.32	8.02
Hoboken (Kapelstr.)	V.	8.03	11.58	4.38	8.08
Hemixem	V.	8.14	12.09	4.49	8.19
Niel	V.	8.21	12.16	4.56	8.26
Boom	A.	8.31	12.26	5.06	8.36

Boom—Antwerpen (Zuid)

		Vm.	Vm.	Nm.	Nm.
Boom	V.	6.05	8.55	2.55	6.25
Niel	V.	6.14	9.04	3.04	6.34
Hemixem	V.	6.23	9.13	3.13	6.43
Hoboken (Kapelstr.)	V.	6.33	9.23	3.23	6.53
Hoboken	V.	6.37	9.27	3.27	6.57
Antwerpen (Z.)	A.	6.56	9.46	3.46	7.16

Antwerpen—Leuven (over Mechelen)

		Vm.	Vm.	Nm.
Antwerpen (M.S.)	V.	5.45	8.01	5.51
Leuven	A.	7.28	9.30	7.30

Leuven—Antwerpen (over Mechelen)

		Vm.	Vm.	Nm.	Nm.
Leuven	V.	5.52	11.04	1.41	5.55
			Nm.		
Antwerpen (M.S.)	A.	7.38	1.15	4.10	7.42

M. W. — De hierboven gegeven huurtabel is onder alle voorbehoud gegeven, daar het beheer van de spoorwegen er op 't onverwacht wijzigingen kan aan toe voegen.

SPORT

BOKSEN

Dood van een kampioen-bokser

Bernard, kampioen van Frankrijk in 't boksen, middelgewicht, komt zich te dooden in een vliegongeluk. Georges Bernard was slechts 22 jaar oud. Hij deed te Pau, vechtschool, zijn laatste proefvluchten, toen zijn makkers plotseling het vliegtuig van Bernard zagen voorover hellen en zich op den grond te pletter storten.

Het verlies van den uitstekenden bokser is zeer gevoelig voor de bokssport. Bernard, ondanks zijn jeugdigen ouderdom, had verslagen: Weekins, Warner, Svenden, Badoud, Willie Lewis, Blink Mac Closkey; drie weken geleden, op zijn doorreis te Parijs vertoevende, had hij een boksvertooning gegeven met Bob Scanlon.

ZWEMMEN

Maandag l.l. vierde de Antwerpsche Zwem- en Reddingvereeniging, in de feestzaal van het Café Suisse, voor een groote opkomst, de vierde uitreiking der diplomas van zwemmen en redden aan de leerlingen van Antwerpen's scholen.

Die plechtigheid werd voorafgegaan door een kunstkoncerto waartoe de A.Z.R.V. de talentvolle medewerking had weten te verkrijgen van Mevr. X., Mej. Lundgre, Mej. De Laet en de hh. G. Cnaepkens en Manaul, kunstenaars, welke door hun prachtige medewerking dit feest zoo aangenaam mogelijk wisten te maken.

Voegen wij erbij dat de uitreiking der diplomas voorafgegaan werd door eene aanspraak tot het publiek, welke wij hieronder mededeelen, opdat onze lezers zich een denkbeeld zouden kunnen vormen van den ernst waarmede de A.Z.R.V hare taak opneemt:

Mevrouwen, Mijnheeren,
Juffrouwen, Jongelingen,

Bij afwezigheid van den voorzitter, weze het mij veroorloofd tot U te spreken in naam der Antwerpsche Zwem- en Reddingvereeniging.

Spreken in naam der Vereeniging is een eer, waarover ik fier ben, evenals mijne medebestuurleden en leden fier zijn er deel van te maken. En dit met recht! Want, Dames en Heeren, geen enkele zwemkring van de stad, van het land, ja zelfs bij ons weten, geen enkele van gansch Europa, heeft sedert zijn stichting, zijn leuze getrouw, met zulken onvermoeibaren ijver gewerkt als de onze! Geen enkele heeft aangedurfd, geen enkele heeft verwezenlijkt wat de A.Z.R.V. aangevat en tot stand gebracht heeft.

Maar het doel was verheven en de bekomen uitslagen loonden de moeite en de krachtinspanning.

« Aan het werk kent men den werkman », zegt het spreekwoord. Volgens haar werk, kunt gij de Vereeniging beoordeelen. Geen eng egoïsm heeft ooit het bestuur onzer Vereeniging bezield en zijn besluiten geleid. Het wenscht ook niets liever dan bij de zuster-vereenigingen van den lande naijver te verwekken en hun tot werken in dezelfde richting aan te sporen, want dat zou immers hunne medemenschen ten goede komen, meerdere gezondheid en verbetering, verkloeking van het ras veroorzaken. Als men zulk doel nastreeft is het wel toegelaten, dunkt mij, daarover met fierheid een woordje te zeggen.

Dames en Heeren, het is heden de vierde maal dat wij de leerlingen van Antwerpen's scholen, welke met vrucht den aanvankelijken en den volledigen leergang van zwemmen en redden gevolgd hebben, gaan bekronen en hun een blijvend bewijs voor de bereikte uitslagen overhandigen.

Dames en Heeren, de A.Z.R.V. dankt U voor de belangstelling, welke gij toont in haar werk en voor den steun door u verleend! Zij wenscht u geluk met de bereikte uitslagen en hoopt in de toekomst steeds op uwe medewerking te mogen rekenen om met milde hand het vruchtbare zaad rondom ons te strooien; want de akker is groot en de taak pas begonnen.

Onze mooie nationale spreuk weze ook de onze, en dan, dan zal 't wel gaan.

Eenige jaren geleden, werd de Vereeniging gesticht in den schoot der Antwerpsche Zwemclub. In 1906 scheidde zij er zich vanaf om zich geheel en al te wijden aan haar doel, dat zij in haren naam zoo duidelijk geschreven had en dat haar feitelijk ook buiten de gewone lijst, boven de gewone werkzaamheden van gewone clubs stelde.

Die scheiding was onvermijdelijk, was noodig en moest de zegenrijke gevolgen hebben, welke gij allen thans kunt vaststellen.

Ziehier, in korte woorden, de daden welke de Vereeniging reeds verricht heeft; het zijn als zoovele mijlpalen op den zegeweg, welke zij gedurende die korte tijdsspanne doorloopen heeft.

In 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, werking tot het inrichten van nationale, internationale zwem- en reddingvoorstellingen om hare jonge schaar zwemmers op te leiden, en om aan de bevolking het bewijs te verstrekken dat het bestuur der A.Z.R.V. in haar midden personen telde, bekwaam flinke zwemmers te kweeken.

In 1912, stichting van eenen leergang van zwemmen en redden met goedkeuring der stedelijke overheid ten voordeele der jongens van Antwerpen's niet betalende scholen, waarvan de eerste uitreiking der diplomas plaats vond in 1913 ten stadhuize.

In 1913-1914, stichting eener afdeeling « Sea-Scouts ».

In 1915, stichting van eenen leergang ten voordeele der juffrouwen en jongens der stedelijke betalende scholen, waarvan de uitreiking der diplomas op het liefdadigheidsfeest van 30 Juni geschiedde, ten voordeele van het Antwerpsch Komiteit voor Hulp, waarbij de schoolschaal door de Vereeniging gesticht, voor de tweede maal gewonnen werd door de flinke groep jongelingen der Lagere Hoofdschool n. 2.

In 1915, stichting van eenen leergang voor de juffrouwen der stedelijke Normaalschool en Parochiale jongensscholen.

In 1916, inrichting van den leergang ten behoeve der jongens van het stedelijk Weezenhuis; voortzetting van den leergang voor de jongens der niet-betalende en Lagere Hoofdscholen in het Zuiderdok, en inrichting van een leergang in het Antwerpsch Badhuis voor de juffrouwen onzer twee Lagere Hoofdscholen.

In 1917, stichting van eenen openbaren leergang voor de Antwerpshce bevolking.

Dames en Heeren, met al die inrichtingen is onze taak nog niet volbracht. Maar geholpen en gesteund door u zullen wij er stellig in slagen.

Om te eindigen, acht ik het mij een aangenamen plicht al degenen te danken, die geholpen hebben, en die nog helpen.

Ik breng een warme hulde aan het Gemeentebestuur van Antwerpen, waarbij de A.Z.R.V. eenen flinken steun vindt in haren achtbaren eerevoorzitter, hr Dr. V. Desguin, schepen van onderwijs; aan den hr C. Colins, hoofdinspekteur over het Onderwijs; den hr Goyvaerts, inspekteur over het onderwijs; den hr Ritschie, overste van het bureel van openbaar onderwijs; aan de jufvrouwen leeraressen dr A.Z.R.V. voor de Meisjesscholen; aan de hh. leeraars der A.Z.R.V. voor de jongensscholen; aan mijne medebestuurleden, en nogmaals aan al diegenen welke met ons hebben samengewerkt en voortaan ons hunnen milden steun zullen blijven verleenen tot het verkrijgen van het verplicht onderwijs in zwemmen en redden.

Mondelingsche kursussen en kursussen door middel van briefwisseling
PHILOTECHNISCH GESTICHT
Elektriciteit, mekaniek, konstruktie, boekhouding, publiciteit, talen, examen voor onderwijzer en voor hoogeschool. Schr.: 8, Eugeen Verheggenstraat, Brussel. 1805

IS VERSCHENEN:
DE VLOEK DER DOODEN
Prachtig boeiende roman, aan **15 Centiem**
Meer dan 4000 regels tekst.
Dit hartroerend werk is volledig in één aflevering. Nooit bestond zulke uitgaaf, aan dergelijken prijs.
GROOT FORMAAT. 15 CENTIEM.
Bij al onze verkoopers te bekomen.
ZIJN REEDS VERSCHENEN EN NOG TE BEKOMEN:
De Helleveeg
Uit den Dood verrezen
De Slachtoffers der Echtscheiding
De Waanzinnige
Elke week kompleet aan slechts 15 centiem
Men kan deze werken bekomen bij al onze verkoopers en in alle dagbladwinkels des lands. Als men deze werken, na aanvraag, niet bij zijn verkooper kan bekomen, is men beleefd verzocht ze alsdan te bestellen aan HET BESTELHUIS van de Boek- en Dagbladhandelaars, LOMBAARDEVEST, n. 36, te Antwerpen. 2261

De Koekskensfabriek der Kievitstraat
bakt beschuiten voor 't Komiteit, maar
FIJNE PRALINEN
HEERLIJKE TRUFFELS voor 't publiek
De bestellingen overtreffen de fabrikatiemiddelen; wie eerst besteld wordt eerst bediend. Bewaar die fijne produkten altijd in hunne oorspronkelijke verpakking, leg ze niet los in de vitrinen.
Vervalschte of slechte grondstoffen worden sterk geweerd, dank aan ons scheikundig laboratorium. Wie zijn gezondheid lief heeft, koope in vertrouwen bij ons.
DE BEUKELAER'S FABRIEKEN,
BISCUITS & CHOCOLADE
Naamlooze Vennootschap
ANTWERPEN.
2321

Kynodrome Muggenberg, Bosselaerstraat, nabij de Boerin DEURNE (Sleeckxbrug) De trams 8, 9 en 10 leiden er naar toe.

Alle Zater-, Zon-, Maan-, Dins- en Donderdagen, om 2 1/2 (T.U.) GROOTE WINDHONDEN KOERSEN

1595

GELD verkrijgbaar

Het administratiekantoor, MORETUSLEI, 51, verstrekt geldleeningen onder borgtocht, op salarissen, hypotheken, vruchtgebruik, enz.

RENTE 5% 'S JAARS

Bureau van 8 1/2 tot 12 en van 1 1/2 tot 5 uur. 771

Geldzendingen naar Holland

CHOCOLADE

450 PAKKEN COSMOPOLITE, (Santé n° 7) van 350 gram, tegen fr. 5.60 het pak of fr. 16 per kilo. 1, GOUDBLOEMSTRAAT, 1 (Bureau) 2341

TE HUUR

Drie schoone gemeubleerde kamers, met of zonder pensioen, bij goede burgersmenschen. Schoone kamers. Keurige burgerskeuken. Gematigde prijzen. Sint-Jacobsmarkt, 32, Antwerpen.

Meubelen TE KOOP

Zeer spoedig: 24 uren tijd

Schoone eetkamer in massief notelaar, Louis XV, eener waarde van 2200 fr. voor den spotprijs van 975 fr., dezelfde slaapkamer in dezelfden stijl; eene schoone witte salon, alles voortkomende van een jong dokter, gesneuveld. Alles is nieuw en niet gebruikt.

Te zien: Franckenstraat, 20. (Eerste verdieping). 2337

BOOM

Ons blad is alle dagen, ZEER vroeg, verkrijgbaar bij T. NAUWELAERTS.

Roepzaal "MARNIX"

1, TERNINCKSTRAAT, 1 (hoek Kasteelpleinstraat)

Voor den verkoop van MEUBELEN, KUNSTVOORWERPEN, SCHILDERIJEN, enz., wende men zich tot de roepzaal « Marnix ».

Bestuurder: J. B. LAMBRECHTS

INKOOP, VERKOOP VERWISSELING, SCHATTINGEN

Men geeft geld als voorschot

INSTITUT ACHOR

Lge Nieuwstr., 10 (Beurs)

Dagelijkan men inschr.

Bijzonde afdeeling voor Jongelieden en jonge Jeffers.

STENO. DACTYLOGRAPHIE LEVENDE TALEN BOEKHOUDEN

PREPAREZ-VOUS EN QUELQ. MOIS A L'EMPLOI DE COMPTABLE

STENO. DACTYLOGRAPHIE LANGUES VIVANTES

Inscriptions ch. jour. Lge rue Neuve, 10 (Bourse)

MEUBELEN PIANOS

Uitverkoop aan halve prijs, slaap-, eetkam., bureelen, massief acajou, notelaar en eik; keukenkassen; occasiepianos Otto, Daubert, L. Oor, enz., ook studiepianos; schouwgarnituren, tableaux, witte cuisinière, Godinkachels, beddegoed, kindskorf. Inkoop van gde occasiepianos. Lge Beeldekenestr., 241. 1997

BURGERSHUIZEN

Te koop gevraagd: 10 à 15 huizen gelegen Leien, Warande, De Vrière, Verdussen, v. Ballaer en and. derg. straten. Ook VILLA's omstrek. Nieuw Park en Van Rijswijcklei. Schriftel. antw. aan E. V. E., Waterfordstr., 22, Berchem. 2309

TE HUUR

Winkelhuis, 16, Vondelstr., 16.

NIJVERHEIDEN!

Laat uw Kostuum, Pardessus, Jaquetten, Broeken en Vesten, Handschoenen, hoeden en kravatten wasschen of verven in de stoomverwerij

A. VAN WEEREN

83, Mechelsche Steenweg; Kunstlei, 33; Kasteelpleinstraat, 67, en Vondelstraat, 8.

Tapijtkloppprij en wasscherij. Bouwzwart in 12 uren. Zeer lage prijzen 1106

TE HUREN

aan oorlogsprijs, winkelhuis, Lange Leemstraat, 146.

Privaat Lessen

in ENGELSCH en DUITSCH ten mijnent of ten huize der leerlingen. Zeer mat. prijzen. 47, Ommeganckstraat, Antw. 111

GEVRAAGD

meid voor alle werk: Van Putlei., 8. 2369

GEVRAAGD

bekw. meid voor alle werk, burgerskeuken kenn.: Lange Herenthalschestr., 66. Zich aanb. voor 3 u. 2367

GEVRAAGD

Ernstige aanbiedingen VOEDINGSWAREN EN ANDERE

Schrijven: W. D. S., bureel blad. 2370

Vraagt aan uw Leverancier BLANCO

de beste der zeeppoeders

van onovertreffbare hoedanigheid

Fabrieken te ANTWERPEN

STIJFSELSTRAAT, 8 - 10

BUREELEN ANTWERPEN Stijfselstraat, 12

BRUSSEL De Brouckerepl. 46

LUIK Rue des Dominicains, 8

2318

BROUWERS! Vraagt onze kleurstof Geconcentreerde Bock-vloeistof, tegen 1.50 fr. den kgr., in vaten van 100 kgr. Fabrieken: FRUDIS, 84, Bethléemstr., Brussel. 2352

GEVRAAGD: piano, in goeden staat, per okkasie te koop. Aanbod van handelaars overbodig. Opgeven: merk, ouderdom en prijs. Letters V. K. C., beheer van dit blad. 2364

Eene ware gebeurtenis! Ongelooflijk en toch waar!

Deze week verschijnt DE WERELD IN onder hare nieuwe gedaante.
DE WERELD IN zal van af deze week gedrukt worden op fijn gesatineerd papier.
DE WERELD IN zal wekelijks bevatten eenen schat van allerschoonste platen.
DE WERELD IN zal van af deze week eene reeks prachtige platen in kleurendruk geven.
DE WERELD IN zal wekelijks verschijnen met 12 bladzijden groot formaat.
DE WERELD IN zal van af deze week mededeelen

HET PRACHTIG ONOVERTROFFEN MEESTERWERK

Roger de Geschandvlekte

vermeerderd met eenen schat van Novellen onzer meest gekende Vlaamsche Dichters.

DE WERELD IN zal dus in het vervolg eene prachtuitgave worden, welke in geen enkel huisgezin zal mogen ontbreken. En wat wordt DE WERELD IN verkocht, gedrukt op 12 bladzijden groot formaat, versierd met gekleurde en andere platen?

AAN DEN ONGELOOFLIJK LAGEN PRIJS VAN ZES CENTEN

Verkrijgbaar bij alle Gazetverkoopers en Boekhandelaren. 2354

GEVRAAGD

voor centrale verwarming eener fabriek BEKWAMEN STOKER goed bekend zijnde met ketel systeem « De Naeyer-Willebroeck »

Kriegs-Reparatur-Werkstatt MINERVA Karel Oomstraat, Antwerpen 2365

Frans SANDBERGEN

Expert-boekhouder 8, TURNHOUTSCHE BAAN, 8 Deurne-bij-Antwerpen

Inrichten, kontroleeren en bijwerken van boekhoudingen. Likwidatiën.

Lessen in boekhouden, handelsrekenen en handelsrecht ter opleiding voor praktijk en examen.

VRAAG AAN ONZE VERKOOPERS

ALMANAK van LEUVEN VOOR 1917

met kluchten, volksliederen, begangenissen, oorlogsverhalen, zaaien en planten, raadgevingen voor het huisgezin. De doodenval van Verdun. De Ransel des soldaats, enz.

KOST SLECHTS 0.12 fr.

VERKOOP: te Antwerpen: Bestelhuis, Lombaerdevest, 34; te Brussel: W. Flies, Broeckstraat, 21; Deschenne, Petersillistraat, 18; te Gent: G. Van den Stock, Bagattenstraat, 28; te Kortrijk: Albert De Leu, Meenstraat, 64; te Maeseyck: Henri Dirks; te Mechelen: Leemans-De Sutter; te Tienen: Jos. Bamps; te Neerwinden: Victor Donny; te Oostende: Kappellenstraat, 34; te Brugge: Boek- en Dagbladhandel, statie.

UITGEVERS:

LOVANIA, Statiestraat, 148, Leuven

VOLKSOPBEURING

Kantoor: KATHELIJNEVEST, 2, ANTWERPEN

Geopend alle werkdagen van 10 tot 7 Toremuur.

KOSTELOOZE en onmiddellijke inlichtingen over Belgische soldaten en krijgsgevangenen.

Allervoordeeligste pakken met EETWAREN uit Holland naar de Duitsche Kampen. — Prijzen: 3.50 fr, 5 fr., 7.50 fr. en 10 fr.

Deze pakken komen zeer snel toe, en zijn het dubbels weerd.

Ook warme WINTERKLEEDEREN, TABAK en SIGAREN kunnen aan de helft der echte prijzen verzonden worden.

Eigengemaakte pakjes, tot 5 Kilogr., op het kantoor besteld, worden KOSTELOOS naar de Belgische krijgsgevangenen doorgezonden.

KATHELIJNEVEST, 2, ANTWERPEN

Postzegels

VERZAMELAAR WENSCHT COLLECTIE TE KOOPEN.

SCHRIJVEN: S. S. B., BUREEL VAN HET BLAD. 2358

Drukker-Uitgever H. Weeremans, Roodestr., 44.

HUIS PAUL CAREZ

10, PLATTESTEEN 10

BRUSSEL (Beurs)

Groote keus van Etiketten voor Wijnen en Likeuren

Aluminium in blad dat voordeelig het tin vervangt

KAPSELS voor STOP- en SPOELMACHIENEN

ALLE KELDER-ARTIKELS

Specialiteit voor Kelder-instellingen 2362

Meisjeswerk van het « Vlaamsche Nieuws » 33

DE WAPENS NEER!

EEN LEVENSGESCHIEDENIS

Roman door

Bertha von Süttner

Gelukkig waren er in het pakket nog brieven van latere dagteekening dan het bovenvermelde schrijven... Na den hierin aangekondigden grooten slag had Friedrich kunnen melden:

« De dag is ons. Ik ben ongekwetst gebleven. Dat zijn twee goede tijdingen — de eerste vooral voor papa, de tweede voor u. Dat diezelfde dag voor ontelbare anderen ontelbare jammeren heeft gebracht, mag ik niet over het hoofd zien.»

In een anderen brief vertelde Friedrich, dat hij zijn neef Godfried had ontmoet:

« Verbeeld u, welke verrassing: wien zie ik daar aan het hoofd van een detachement voorbij rijden? Den eenigen zoon van tante Cornelie. De arme vrouw zal nu zeker wel beven... De jongen zelf is vol geestdrift, en strijdlust. Ik zag het aan zijn trotsch en opgeruimd voorkomen en hij heeft het mij ook zelf verzekerd. Dienzelfden avond waren wij samen in de legerplaats en ik liet hem in mijne tent roepen. « Hoe heerlijk », riep hij verrukt uit, « dat wij beiden voor dezelfde zaak strijden, neef — en aan elkanders zijde! Tref ik het niet, dat er reeds in het eerste jaar dat ik luitenant ben, een oorlog uitbreekt! Ik ga het kruis van verdienste halen.» —. « En tante — hoe heeft ze uw uitrukken opgenomen?» — « Zooals dat met moeders gaat: met tranen — die zij echter trachtte te verbergen om mijn vuur niet uit te doven — met zegenwenschen, met bezorgdheid en met trots ». — « En hoe waart ge zelf wel te moede, toen ge voor het eerst in het gewoel van den strijd kwaamt?» — « O heerlijk, verheffend!» — « Ge behoeft niet te liegen, mijn jongen. Met de stafofficier vraagt naar uw plichtmatige luitenantsgevoelens, maar de mensch en vriend ». — « Ik kan het slechts herhalen: heerlijk en verheffend. Vreeselijk — ja... maar zoo grootsch! En het bewustzijn dat ik den hoogsten plicht van een man vervul: met God voor Koning en Vaderland! En dan: dat ik den dood, dat anders zoo gevreesde en ontweken spooksel, hier zoo in mijne onmiddellijke nabijheid zie heerschen — met zijn zeis ook boven mijn hoofd opgeheven— dat brengt mij in eene bijzondere, boven de gewone zoo verhevene, epische stemming... Ik voel, dat de muze der geschiedenis boven ons zweeft en ons zwaard de kracht verleent om te zegevieren. Een edele toorn gloeit in mijn binnenste tegen den snooden vijand, die het recht der Duitsche landen wilde vertrappen, en het doet mij goed, dat ik dien haat mag koelen... het is toch een eigenaardig en geheimzinnig iets, dat men een ander mag ombrengen — neen « moet » ombrengen — zonder dat men daarom een moordenaar is en waarbij men tevens onverschrokken zijn eigen leven in de waagschaal stelt... »

« Zoo bazelde de knaap voort. Ik liet hem praten. Ik had immers hetzelfde gevoeld, toen de eerste veldslag om mij heen woedde. « Episch » — ja, daarmede heeft hij het juiste woord getroffen. De heldendichten en heldengeschiedenissen, met welker behulp de school ons tot krijgsliedjes opkweekt, worden dan door het donderen van het geschut, door het blikseren der blanke wapenen en door het krijgsgeschreeuw der strijders in onze hersenen aan het trillen gebracht. En het buitengewone, de onbegrijpelijke omstandigheid, dat men buiten de wet staat, waarin men zich plotseling bevindt, maakt dat men zich als het ware in eene andere wereld verplaatst gevoelt... het is alsof ons uit het alledaagsche aardsche leven met zijn vreedzame, burgerlijke rust, een blik gegund wordt op een titanisch gewoel van helsche geesten... Maar die roes was voor mij spoedig vervlogen en het kost mij moeite om mij in de gevoelens te verplaatsen, die de jonge Tessow mij schetste. Ik heb al te vroeg leeren inzien, dat de strijdlust niet iets bovenmenschelijks is, maar — beneden de waardigheid van den mensch, geen mystieke openbaring uit het rijk van Lucifer, maar eene herinnering uit het dierenrijk — een weder-ontwaken van de dierlijkheid. Slechts wie zich tot wilden « moordlust » kan opwinden, wie — zooals ik bij velen der onzen gezien heb — met een ver uitgehaalden houw den schedel van een ontwapenden vijand kan kloven; wie zoo laag gezonken is, dat hij de gelijke van den bloeddorstigen tijger werd, die heeft voor enkele oogenblikken « de wellust van den strijd » genoten. Ik nooit — vrouwlief — geloof mij, ik nooit.

Gottfried is in de wolken, dat wij Oostenrijkers voor dezelfde « rechtvaardige zaak » (wat weet hij daarvan af? Alsof niet iedereen zaak in alle proklamaties aan het leger als de « rechtvaardige » voorgesteld wordt) als de Pruisen te velde getrokken zijn. Ja, wij Duitschers zijn toch allen één enkel volk van broeders ». — « Dat is reeds in den detigjarigen oorlog — en ook in den zevenjarigen gebleken,» viel ik halfluid in. Gottfried deed alsof hij mij niet verstond en ging voort: «oor elkander, met elkander overwinnen wij elken vijand ». — «Wat zoudt gij wel zeggen, mijn jongen, als vandaag of morgen, de Pruisen eens met de Oostenrijkers geschil kregen en wij beiden als vijanden tegenover « elkander »gesteld werden?» « Niet denkbaar. Thans, nu ons beider bloed voor één zaak gestroomd heeft, nu kan toch nooit meer...» — « Nooit meer? Ik waarschuw u voor de uitdrukkingen « nooit » en « eeuwig » in staatkundige zaken. Wat de eendagsvliegen in het rijk der levende wezens zijn, dat zijn de vijandschap en de vriendschap der volken in het rijk van de historische verschijnselen.»

Ik schrijf dit alles, Martha, niet omdat ik geloof, dat het u — arme zieke — veel belang kan inboezemen, noch omdat ik tegen u opmerkingen wil maken; maar het ligt mij bij, dat ik zal blijven en dan wil ik niet, dat mijne gevoelens onuitgesproken met mij in het graf zullen zinken. Mijn brief kan — ook nog door anderen dan u — gevonden en gelezen worden. Het mag niet eeuwig verborgen en bedekt blijven, wat er in het gemoed van onpartijdig denkende en menschelijk gevoelende soldaten omgaat. « Ik heb het gewaagd», was de spreuk van Ulrich von Hutten. « Ik heb het gezegd » — met deze geruststelling voor mijn geweten wil ik het leven verlaten hebben ».

Het jongste der aanwezige berichten was vijf dagen geleden verzonden en vóór twee dagen aangekomen. Wat kan er in vijf dagen — vijf oorlogsdagen — al niet gebeurd zijn? Bezorgdheid en vrees maakten zich van mij meester. Waarom was er gisteren, waarom vandaag geen teeken gekomen? O dat verlangend uitzien naar een brief — liever nog telegrammen! — geen koortslijder door dorst gekweld kan, geloof ik, zoo naar water smachten als ik toen naar eenige tijding smachtte. Ik was gered, hem zou de groote vreugde te beurt vallen mij levend te vinden, wanneer — — altijd weer dan « wanneer » — dat alle hoop voor de toekomst in den knop verstikkende « wanneer ».

Mijn vader moest weer weg. Nu kon hij mij gerust verlaten — het gevaar was geweken en dringende zaken riepen hem naar Grumitz. Zoodra ik genoegzaam aangesterkt was, zou ik hem met mijn kleinen Rudolf daarheen volgen. Het verblijf in de frisschen buitenlucht zou nood g zijn voor mijn volkomen herstel en ook goed voor den kleine. Tante Marie bleef achter; zij wilde mij nog langer verplegen en dan tegelijk met mij naar Grumitz rijden, waarheen Rosa en Lilli ons reeds vooruit waren gegaan. Ik liet haar praten en plannen voor mij maken. In stilte nam ik mij voor om — zoodra ik er maar half toe in staat was — naar Sleeswijk-Holstein te reizen.

Waar Friedrich's regiment zich op dit oogenblik bevond, wisten wij niet. Het was onmogelijk hem een telegram te doen toekomen en het liefst had ik ieder uur getelegrafeerd om te vragen: «Leeft gij?»

— Ge moet u niet zoo opwinden, vermaande mijn vader, toen hij afscheid van mij nam; anders stort ge weer in. Twee dagen zonder tijding, wat is dat? Toch waarlijk geen reden om zich ongerust te maken. Te velde vindt men niet overal brievenbussen en telegraafkantoren — nog daargelaten, dat men op marsch onder het vechten en rusten niet eens in staat is om te schrijven. De veldpost gaat ook niet altijd geregeld; daardoor kunnen de berichten gemakkelijk een dag of veertien uitblijven, zonder dat dit een kwaad teeken is. Indertijd duurde het dikwijls nog langer, voordat ik naar huis schreef, en toch was men niet bezorgd over mij.

— Hoe weet u dat, papa? Ik ben overtuigd, dat de uwen voor u evengoed gesidderd hebben, als ik het doe voor Friedrich. Nietwaar tante?

— Wij vertrouwden meer op God dan gij, antwoordde zij; wij wisten dat, als de goedertierende Voorzienigheid het zoo beschikte, — of wij tijdingen kregen of niet — uw vader tot ons zou terugkeeren.

— En al was ik niet teruggekeerd, voor den koekoek, dan waart ge nog vaderlandslievend genoeg om in te zien, dat een zoo geringe zaak als het leven van een enkel soldaat geheel te loor gaat in de groote zaak, waarvoor hij het gelaten heeft. Gij zijt lang niet patriotisch-gezind genoeg, dochter. Maar ik wil nu niet met u kibbelen. De hoofdzaak is, dat ge weer gezond zijt en voor uw Rudi gespaard om een flinke man en verdediger des vaderlands van hem te maken.

* * *

Ik genas niet zoo spoedig als men eerst gehoopt had. Het voortdurende wegblijven van berichten bracht mij in zulk een zenuwachtigen toestand, dat ik de koorts eigenlijk in het geheel niet kwijt raakte. Des nachts kwelden mij allerlei vreeselijke droombeelden en de dagen verliepen in rustloos of droevig gepeins; het ging dus moeilijk weer op krachten te komen.

Toen ik op zekeren nacht bijzonder vreeselijke gezichten had gehad — Friedrich — levend onder een hoop lijken en doode paarden bedolven — stortte ik zelfs weer in, en verkeerde opnieuw in levensgevaar. De arme tante Marie had een zware taak. Zij achtte zich verplicht mij onophoudelijk te troosten en onderwerping te prediken, maar de gronden — vooral de telkens wederkeerende « beschikking » — die ze daarbij aanvoerde, hadden meestal ten gevolge, dat ik mij gedacht kwaad maakte, en in plaats van haar stilletjes te laten praten, liet ik mij door mijn drift wegslepen tot hartstochtelijke tegenspraak, tot oproerige klachten tegen het lot, zelfs tot de ombewimpelde verzekering, dat ik haar beschikking voor onnoozel hield. Dat alles klonk natuurlijk zondig en mijne goede tante achtte zich niet alleen persoonlijk beleedigd, maar beefde ook voor mijne oproerige ziel, die nu misschien zoo spoedig voor den eeuwigen rechterstoel zou geroepen worden.

(Wordt vervolgd.)